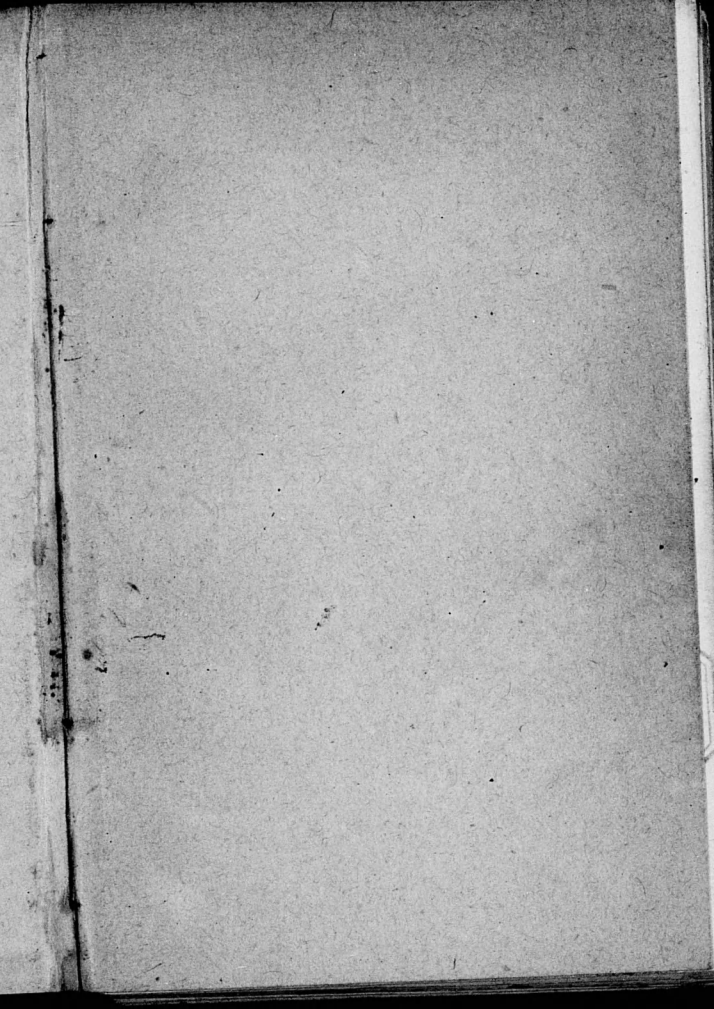

Vak 88

260

R

REGELEN EN STATUTEN

VAN DE

Congregatiën der H. Maagd.

Geertrijde Bant

ERS

P

REGELEN EN STATUTEN

260

VAN DE

Hoofd-Congregatie der H. Maagd

TE

ROME

EN VAN DE OVERIGE MET HAAR VEREENIGDE

CONGREGATIËN,

(Uit het Latijn.)

voorafgegaan door eene geschiedkundige Schets
van het ontstaan en de uitbreiding dier Hoofd-Congregatie
en gevolgd door de
Gebeden en Oefeningen, aldaar gebruikelijk,

DOOR

H. J. H. MARIJNEN, SPATERS

— > < — MINAERBROEDERS
A. K.
NIEUWE NILDORP

Nijmegen.

Typ. LANGENDAM & Co.

BIBL. CONV.

1898.

O. F. M.

WIJCHENS

Imprimatur.

Amstelodami,
die 16 Januarii 1886.

F. T. H. VAN OGTROP
Lib. Cens.

GESCHIEDKUNDIGE SCHETS

van het ontstaan en de uitbreiding
van de Hoofd-Congregatie
der H. Maagd.

Het schijnt in het plan der Goddelijke Voorzienigheid te liggen, dat zij de grootste wereldgebeurtenissen doet geboren worden uit oorzaken, die volgens menschelijke beschouwing, daarvoor te weinig beduidend, te nietig zijn. Vooral met betrekking tot de stichting van Jezus' Kerk, en alles wat wij ter harer uitbreiding, ter harer verheerlijking hebben zien gebeuren, worden letterlijk de woorden van den H. Paulus (1 Cor. I. 27—29) bewaarheid: „Het zwakke der wereld heeft God uitverkoren om het sterke te beschamen en hetgeen niets is, om hetgeen iets is te niet te doen, opdat geen vleesch roeme voor Zijn aangezicht.” Deze woorden aarzelen wij niet ook toe te passen op de Congregatie der H. Maagd. Als wij ha r ontstaan, hare wonderbare verspreiding over de wereld, den magtigen invloed dien zij in alle werelddeelen heeft uitgeoefend ter bekeering, ter bevestiging en volmaking van zoovele duizenden

zielen, en, om de woorden van BENEDICTUS XIV te gebruiken, het ongelooflijke groote nut dat personen van alle standen der maatschappij uit deze zoo loffelijke en godsdienstige instelling getrokken hebben," slechts oppervlakkig nagaan, dan vragen wij ons met bewondering af: hoe is het mogelijk geweest dat eene vereeniging van kinderen, zoo klein, zoo nietsbeduidend in haar begin, weldra de uiterste grenzen der aarde bereikt heeft niet alleen, maar ook onder den bijstand, der Allerheiligste Maagd, hare Beschermster, overal haar weldadigen invloed zoo krachtadig heeft doen gevoelen.

In navolging derhalve van zoovele andere schrijvers. vrees ik geenszins op haar toe te passen, wat de Zaligmaker zegt in de gelijkenis van het mosterdzaad: het was wel het kleinste van alle zaden, nogtans werd het een boom, op wiens takken de vogelen des hemels kwamen nederzitten! immers ook hier was het een klein zaadje, dat, neergelegd in de harten van eenige jeugdige kinderen, weldra opgroeide tot een grooten boom, die zijne takken over de gansche wereld uitspreidde, en onder wiens verkwikkende schaduw allen, die daar een schuilplaats zochten, lafenis en nieuwe krachten ontvingen.

Het kleine zaadkorreltje, waaruit die overheerlijke bloem ontkiemde, werd gezaaid door

JOANNES LEONIUS (VAN DER LEEUW) in het jaar 1563*). Hij was een eenvoudig leeraar van een der laagste klassen in het Romeinsch Collegie te Rome, maar bezielde met een vurigen ijver om in zijne jeugdige leerlingen niet alleen zucht naar wetenschappen op te wekken, maar met het verlangen naar een godvruchtig leven, vooral liefde en achting voor de schoone deugd der jongelingschap diep in hun hart te prenten. Te dien einde had hij in zijne leskamer een klein altaartje opgerigt, dat naar tijd en omstandigheden behoorlijk versierd werd. Daar verzamelde hij telken avond na den schooltijd diegenen zijner leerlingen welke meer dan de overigen het verlangen te kennen gaven, dat zij met de beoefening der fraaie letteren, ook wilden vooruitgaan in een braaf en godsdienstig leven. Daar vereenigd rondom dat altaartje, stortten zij gezamenlijk hunne gebeden, waarna een hunner uit een godvruchtig boek

*) JOHANNES LEONUS, te Luik geboren, trad in 1551 te Rome in de Sociëteit van Jezus Vervuld met de teederste godsvrucht jegens de H. Maagd, begon hij in 1563 in het Romeinsch Collegie aldaar de eerste Congregatie, en voerde haar eenigen tijd daarna in Parijs in. Omstreeks 1569 bevond hij zich te Lyon, alwaar hij met de zorg der Italiaansche soldaten belast, van deur tot deur voor hen bedelde om ze in hunne ziekten, koude en gebrek te kunnen bijstaan. Hij stierf den 19 November 1584 te Turijn, den troost medenemende dat hij een werk gesticht had, waarvan later met regt mogt gezegd worden: „een kleine bron is tot een machtigen stroom geworden.”

het een of ander tot onderlinge stichting voorlas. Weldra was hunne godsvrucht hiermede niet meer voldaan; er werd bepaald, dat zij ook op Zon- en Feestdagen bijeen zouden komen, om, één van hart en ziel eenigen tijd in gebed en kinderlijke lofliederen met elkander door te brengen*).

Niet weinig werkte dit schoone voorbeeld van de kleinste der scholieren op het hart der overigen; er bestond een heilige naijver, en het duurde niet lang of ook in hen werd het verlangen opgewekt om bij die Vereeniging te worden toegelaten.

Het jaar 1564 mag wel een belangrijk jaar voor die Vereeniging genoemd worden. Het steeds toenemende getal kinderen, die tot haar toetraden, maakte, dat er eenige voorzorgen moesten genomen worden, ten einde orde en liefde in die bijeenkomsten te blijven handhaven. Het getal leden was nu geklommen tot 70.

Twee gewichtige besluiten werden dat jaar ten uitvoer gebracht. Vooreerst om zich naauwer aan de Koningin des Hemels, de Moeder-Maagd Maria, te verbinden en meer en meer de liefde tot haar in die jeugdige harten te doen ontvlammen, werd van nu af deze godvruchtige Vereening plechtig aan de H. Maagd Maria toegewijd. Zij zou voortaan de bijzondere

*) Sacchini: Hist. Soc. Jesu, p. II. lib. VII n. 7.

Beschermster wezen van allen die in deze Vereeniging hunne toevlucht tot haar zouden nemen, en de Vereeniging zelve zou dan voortaan den roemvollen titel dragen van „Sodaliteit of Congregatie der Allerheiligste Maagd Maria.”

Ten anderen werden er eenige regelen samengesteld, welke den tijd der bijeenkomsten en de verschillende oefeningen en godvruchtige werken nader bepaalden. Het zijn deze regelen welke grootendeels nu nog in de vergaderingen worden onderhouden. „Elke week”, zegt bovengenoemde geschiedschrijver (p. II. lib. n°. 37) „ontvingen zij het H. Sacrament van Boetvaardigheid, en elke maand naderden zij tot de H. Tafel. Dagelijks waren zij tegenwoordig bij de H. Sacrificie der Mis, en baden ook elken dag het Rozenhoedje of bepaald aangewezen gebeden ter eere van de H. Maagd; des avonds na schooltijd kwamen zij bijeen en bragten dan een kwartier door met geestelijke overwegingen, terwijl een ander kwartier gedeeltelijk aan de stof der meditatie voor den volgenden dag, en gedeeltelijk aan godvruchtige gesprekken besteed werd. Op de feestdagen, nadat zij de Vespers gezongen hadden, gingen eenigen naar de Godshuizen om de zieken te bezoeken, anderen gingen de Relikwieën der Heiligen vereeren, of wel zich eenigen tijd toewijden aan de beoefening van verschillende liefda-

dige werken. Aan het hoofd der Vereeniging stond een der leden van de Sociëteit, die alles regelde en op de Zondagen een kleine toespraak tot hen hield. Uit hun midden werd door hen een Prefekt gekozen aan wien gedeeltelijk de leiding der Congregatie werd opgedragen." — Daarbij werden nog 12 andere leden benoemd, onder wien de verschillende werkzaamheden der Congregatie verdeeld werden.*)

Onder de heilzame vruchten, welke de Congregatie voortbragt, was deze niet de minste, dat zij allen bezielde met even groote liefde als godsvrucht, door onderling verkeer zich aan allen omgang met ongodsdienstige en bedorvene personen onttrokken**).

Deze besluiten schonken aan de tot nu toe kleine Vereeniging een nienwe levenskracht; dagelijks zag men nieuwe leden eene plaats vragen onder de kinderen van Maria,

*) Notizie storiche, d. Congr: Prima-Primaria. Roma 1865.

**) SACCHINI. (Ibid. lib. VI. n. 17) verhaalt ons dat er in het jaar 1562 te Genua en te Perugia een soort van Congregatie bestond in het Collegie der Sociëteit. Dit schijnt toch meer eene vereeniging van jongelieden te zijn geweest met het doel om zich door dien band van eenheid des te sterker te maken tegen de verleiding van valsche geloofsbegrippen en zedebederf. Hij zegt daarvan: „vooral de leden van die vereeniging munten uit door ware godsvrucht. Hunne ouders en kennissen die hen te voren gekend hadden, stonden verbaasd over de verandering hunner zeden. Niets was hun een grooter genoegen dan de Zon- en Feestdagen, niet zoo als toe onder de jeugd zoozeer was ingeworteld, in ledigheid en rondwalen,

zoodat vijf jaren later, in 1569 de Congregatie zoo talrijk was, dat men zich genoodzaakt zag haar in tweeën te splitsen, waarvan de eene „de Groote” genaamd, de leerlingen van boven de 18 jaren, en de andere: „de Kleine”, leerlingen van beneden dien leeftijd in zich opnam.

De groote die nu de Hoofd-Congregatie (Prima-Primaria) genoemd werd begon hare vergaderingen te houden in de kerk van Maria-Boodschap, eene kerk aan het Romeinsche Collegie, en ontleende daaraan hare benaming van „Hoofd-Congregatie van Maria Boodschap”. De geschiedenis*) heeft ons de namen bewaard van drie der ijverigste Congreganisten MARIANUS PERBENEDITTE, AUGUSTINES VALERIO en OCTAVIUS BANDINI, die alle drie naderhand tot hooge waardigheden in de H. Kerk werden verheven. Zij waren het die, terwijl zij leerlingen in de wijs-

maar met de godsvruchtsoefeningen en het overwegen der goddelijke geheimen door te brengen. Op de vasten-avonddagen bleven zij den geheelen dag tot laat in den avond, binnen de muren van het Collegie om niet getuige te moeten zijn van dwaze en zedeloze vertooningen; niet zelden werden zij dan ook bespot en beschimpt door hunne lichtzinniger medeschoolieren, doch ook dit verdroegen zij met liefde, en op het voorbeeld van Christus baden zij voor hunne bespotters. Met zoo veel eerbied en godsvrucht woonden zij het verkondigen van Gods woord en de H. Mis bij, dat zij voor allen het voorwerp waren eener zeldzame stichting” —

*) Ciacconio nel Pontif: di sisto V, n. 30; cfr Notizie storiche p. 6.

begeerte aan genoemd Collegie waren, in het welbegrepen belang der Congregatie meenden alle pogingen te moeten aanwenden om die splitsing der Congregatie te bewerken, en de „Groote” naar de kerk van Maria-Boodschap over te brengen. Hoe overigens de Congregatie zich van den beginne af beijverde om tot een geheel geregeld Bestuur te komen, blijkt uit hare aantekeningen, waarin wij in het jaar 1576 vermeld zien de benoeming van een Onderrigter der nieuwelingen, en in 1578 van een Bestuurder der Gezangen, welke men op den feestdag van Maria-Boodschap plagt te zingen.*)

Zoo leefde en bloeide de Congregatie binnen de muren van genoemd Collegie totdat in het jaar 1584 een nieuw tijdperk zich voor haar ontsloot. — De Algemeene overste der Sociëteit van Jezus, PATER CLAUDIUS AQUAVIVA,

*) In het jaar 1593 werd de Congregatie te Rome, om den grooten toevloed van leden, andermaal, doch nu in drie klassen verdeeld, waarvan de eerste (Prima primaria) de jongelieden behield van boven de 21 jaren. De tweede (seconda primaria) bestond uit jongelingen boven de 14 jaren, en de derde (terzo-primaria) uit die van beneden dezen leeftijd.

Na een 84-jarig bestaan, in 1658, werd door den algemeenen Overste der Sociëteit, P. GOSINIUS NICKEL, aan de Hoofd-Congregatie eene groote zaal ter vergadering afgestaan, welke door de prachtigste schilderijen en zeer kostbare geschenken van allerlei aard, binnen korten tijd, in eene overheerlijke kapel herschapen werd. Ondanks deze plaatsverandering heeft zij toch altijd, als dankbare herinnering aan de kerk waar zij het eerst vergaderde, den titel van Hoofd-Congregatie van O. L. Boodschap blijven behouden.

verlangde het voortbestaan der Congregatie te verzekeren, en evenals te Rome ook elders door haar diezelfde vruchten van deugden en goede zeden voort te brengen tot welk einde hij zich wendde tot het Hoofd der Kerk, Paus GREGORIUS XIII. Toen deze Paus na de gewonnen inlichtingen, de Congregatie meer leerde kennen, hare regels nader overwoog, en vooral de voorbeelden van deugd en ware godsvrucht in hare leden bewonderde, vaardigde hij zijne Bulle „Omnipotentis Dei” uit, waarin hij met den grootsten lof gewagende van de godsvrucht en het voorbeeldig leven der congreganisten, met Apostolisch gezag vooraltijd de Hoofd-Congregatie vestigde in de kerk van Maria-Boodschap; haar met de grootste voorregten en aflaten verrijkte; aan den tijdelijken Algemeenen Overste der Sociëteit de magtiging verleende in elke stad of plaats, waar de Sociëteit een College had, in die Collegiën of in hunne kerken voor de scholieren te zamen met andere godvruchtige christenen, ééne Congregatie op te rigten onder den titel van Maria-Boodschap, afhankelijk van de Hoofd-Congregatie, en ze met deze zoodanig te vereenigen, dat zij deelden in al de gunsten, aan de Hoofd-Congregatie geschonken; en daarenboven de magtiging om regelen en besluiten uit te vaardigen, en ze te onderzoeken, naar tijd en omstandigheden te veranderen enz. Tengevolge van deze voorregten beriep voornoemde

Algemeene Overste eene vergadering van zestien Consultoren, door wier medewerking hij eenige statuten voorschreef, ten einde het Bestuur der Congregatie zoo volkomen mogelijk te regelen.

Nu eenmaal de poorten van het Romeinsch Collegie voor haar ontsloten waren, verspreidde zij zich op eene wonderbare wijze over de geheele wereld. Overal, tot aan de uiterste grenzen der aarde, waar de leden der Sociëteit scholen voor de studeerende jeugd geopend hadden zag men de Congregatie verrijzen, hoorde men hare leden door dezelfde regelen, door dezelfde gebeden vereenigd, den lof der Allerh. Maagd verkondigen; zoodat reeds twee jaren later in 1586, Paus SIXTUS V, ziende welke vruchtbaarheid zij over de aarde verspreidde, haar nieuwe voorregten schonk in zijne Bulle „Superna dispositione” en in 1587 in zijne Bulle „Romanum decet Pontificem.” Hij nam de beperking weg dat in elk huis der Sociëteit slechts ééne Congregatie voor de scholieren alleen of te zamen met andere godvruchtige personen mogt opgericht worden, en verleende aan den Algemeenen Overste der Sociëteit het regt dat in alle huizen, kerken en Collegiën der Sociëteit voor het tegenwoordige en voor de toekomst, hetzij voor de leerlingen alleen, hetzij voor godvruchtige personen hetzij voor beiden te zamen, en dat wel onder welken titel der H. Maagd ook,

zooveel Congregatiën mogten opgerigt worden als men nuttig oordeelde, en deze, zoo ook alle andere reeds bestaande, met de Hoofd-Congregatie te vereenigen. Al deze gunsten werden door CLEMENS VIII in zijne Bulle „Cum sicut nobis” in 1602, en door GREGORIUS XV in zijne Bulle „Alias pro parte” in 1621 bevestigd en uitgebreid.

Hierdoor was het nu mogelijk geworden, dat de jongelingen, die na volbragte studiën de Collegiën verlieten, om verder hunne loopbaan in de verschillende standen der maatschappij te voltrekken, hun vurigst verlangen bevredigd zagen, in dankbare herinnering aan die gelukkige studie jaren, met hunne leermeesters en medeleerlingen door gebeden en goede werken vereenigd te blijven voortleven. Vandaar weldra de Congregatiën van kardinalen, priesters, militairen, overheidspersonen, edelen, burgers, kooplieden, kunstenaars, enz., die ieder naar hunnen stand bleven volharden in de beoefening der goede werken, zooals zij dat van jongsaf in de Congregatie geleerd hadden.

Boven al zijne voorzaten toonde BENEDICTUS XIV een ware vader en beschermer te zijn van de Congregatie. In de Apostolische Breve „Gloriosae Dominae” (van den 27 Sept. des jaars 1748), spreekt hij de taal van zijn hart, en in de gemoedelijke uitdrukkingen verkondigt hij ons, welke achting, welke liefde hij der Congregatie toedroeg, waarvan

hij ook in zijne studie jaren zulk een ijverig lid geweest was. „Het is ongelooflijk” zegt hij, „welk een groot nut personen van alle standen der maatschappij getrokken hebben uit deze zoo loffelijke en godsdienstige instelling, die zoo overvloedig voorzien is van heilige en zalige regelen, welke op de verschillende standen van de leden der Congregatiën wijselijk worden toegepast, en door den ijver bijzonder dere Bestuurders zorgvuldig onderhouden worden „Wij,” zegt hij verder, „die ons met vreugde de heilige en godvruchtige oefeningen van deze Congregatie van Maria Hemelvaart in het Professenhuis der Sociëteit van Jesus te Rome, voor dat wij tot hoogere waardigheden verheven werden, met veel geestelijken troost hebben bijgewoond, oordeelen dat het onze herderlijke plicht is, deze instelling van echte en welgegronde godsvrucht, waardoor de christelijke deugd behartigd en de zaligheid der zielen grootelijks bevorderd wordt, met onze Apostolische magt en mildadigheid te moeten bevoordeelen: daarom hebben wij al de verleende gunsten en aflaten van onze voorzaten, reeds door onzen Pauselijken brief van den 24 April van dit jaar „Praelaris Romanorum Pontificum” goedgekeurd, nu bevestigd, uitgebreid en vermeerderd Intusschen willen wij al de leden en bedienaren der Congregatiën in den Heer opwekken, om de zoozeer gewenschte en voor hun-

nen geestelijken voortgang zoo noodzakelijke naarstigheid, die zij, zooals wij hopen, in het bijwonen der godsdienstige oefeningen der Congregatiën zullen aan den dag leggen, met de verdienste eener heilige onderwerping en gehoorzaamheid te bekronen, en in alles wat de Congregatie in haar bestuur betreft, zich met een blij en vaardig gemoed te schikken naar de bevelen van den Algemeenen Overste der Sociëteit van Jezus en van de Bestuurders door hem aangesteld, om al zoo de gelijkvormigheid te onderhouden en door hun wederkeerig voorbeeld anderen daartoe aan te moedigen."

Paus LEO XII gaf op 7 Maart 1825 aan al die verleende gunsten nog die uitbreiding, dat de Algemeene Overste der Sociëteit van Jezus ook Congregatiën mogt oprichten en met de Hoofd-Congregatie vereenigen, in die kerken en huizen, welke in geen en deele aan de zorgen van genoemde Sociëteit waren toevertrouwd.

Ik moet hier gewagen van de treurige omstandigheden, waarin de Congregatie in 't laatst der vorige eeuw gebragt werd.

De groote Paus BENEDICTUS XIV had ten aanhoore van de geheele wereld den grootsten lof van die Vereeniging nauwelijks verkondigd, toen eenige jaren later, te gelijk met de Sociëteit van Jezus, ook haar de gevoeligste slag werd toegebracht. Slechts 25 jaren waren verloop, toen in 1773 de Sociëteit van Jezus bij wiens algemeenen Over

ste het Hoofdbestuur der Congregatie berustte, door Paus CLEMENS XIV werd opgeheven, en daardoor de Hoofd-Congregatie en alle anderen met deze vereenigd, van haar hoofdbestuur werden beroofd. Dit ging wel in andere handen over, doch dit nam niet weg, dat de Congregatie gedurende de volgende 25 jaren een tijdvak van vele en groote moeielijkheden heeft doorleefd. Nog geen twee jaren na de opheffing der Sociëteit, welke de Hoofd-Congregatie, zooals in hare gedenkstukken staat aangeteekend, als het afsterven eener onvergelykelijke moeder, met heete tranen betreurde, of zij zag zich dan ook reeds genoodzaakt zich in een verzoekschrift tot Paus Pius VI te wenden, met de dringende bede dat de magtiging om andere Congregatiën aan de Hoofd-Congregatie aan te sluiten, vroeger verleend aan den Algemeenen Overste der Sociëteit, thans op den tijdelijken Bestuurder der Hoofd-Congregatie mogt overgaan; doch hierop ontving zij van den Kardinaal-Vicariss ten antwoord dat hij persoonlijk reeds met de noodige magt bekleed was geworden om over het vereenigen met de Hoofd-Congregatie te beslissen; dat de Secretarie der Aflaten meende in overweging te moeten houden, dat het regt van *vereenigen* toegestaan geweest ten gunste dier Congregatiën, welke onder de leiding der Sociëteit van Jezus stonden; doch welke nu opgeheven was. Hierop bood de Raad der Congregatie

een tweede verzoekschrift aan, waarin verzocht werd dat door duidelijke verklaringen een einde aan die moeielijkheid mogt gemaakt worden. Hunne verwachting werd teleurgesteld. Immers, de H. Congregatie der Aflaten vaardigde nu een decreet uit, waarin zij verklaarde bij haar vorig besluit te volharden, en voegde er ter nadere verduidelijking bij, dat geene Congregatie met de Hoofd-Congregatie kon vereenigd worden, dan van jongelingen, die zich op de wetenschappen en fraaie kunsten toelegden.

Door deze beperking werd de Congregatie niet alleen gestuit in haren uitgebreiden werkkring onder alle klassen van menschen, maar ook tot overmaat van rampen, beroofd van zoovele regten, als haar door de verschillende Pausen met zooveel liefde waren toegestaan. Vandaar dat zij, bij de vurigste gebeden tot hare Beschermster, besloot tot een derde verzoekschrift, door bemiddeling van een Oud-Congreganist, den kardinaal FRANC.-XAV. DE ZELADA; doch deze bede bleef door toevallige omstandigheden op dit oogenblik wederom zonder gevolg; totdat zij ten laatste in 1798 hare pogingen met den gewenschten uitslag bekroond zag.

Paus Pius VI was reeds gevankelijk naar Frankrijk vervoerd, en alle Kardinalen hadden Rome verlaten, zoodat hierdoor het Hoofdbestuur der Congregatie, uiterst moeielijk, zoo niet onmogelijk werd. Van deze ge-

legenheid maakte de Congregatie gebruik om aan Zijne Heiligheid de noodzakelijkheid te betoogen, dat bovengenoemde magtiging dan nu ten minste mogt overgedragen worden op den Bestuurder der Hoofd-Congregatie. Het antwoord van Z. H., zoo gunstig mogelijk voor de Congregatie, bevredigde hare zoolang teleurgestelde wenschen. Het besluit werd uitgevaardigd dat de Bestuurder der Hoofd-Congregatie van dit oogenblik af met de uitgebreidste volmagt in dezen bekleed werd; zoodat de toenmalige ijverige Bestuurder SETTIMIO COSTANZI, den 20 Mei 1798, in een rondgaanden brief deze Pauselijke verklaring kon mededeelen: „dat voortaan aan den Bestuurder der Hoofd-Congregatie de beoordeeling en magtiging was overgedragen, om de andere Congregatiën die zulks aanvroegen, met de Hoofd-Congregatie te vereenigen, hetzij die Congregatiën bestonden uit studenten, hetzij uit andere personen van beider geslacht, wáár ook opgerigt of nog op te rigten, en dat deze allen deel hadden aan al die gunsten, voorregten en aflaten, aan de Hoofd-Congregatie vergund of nog te vergunnen.”

Groot was de blijdschap der Congregatie over het haar teruggeschonken leven, en met nieuwen moed streefde zij nu wederom voorwaarts om deugd en godsvrucht te verspreiden.

Gedurende het tijdvak tusschen de ophef-

ving der Sociëteit en haar herstel, vindt men als de ijverige Bestuurders der Hoofd-Congregatie aangeteekend: PITRO ANTONIO VITTORI, die haar geheel zijn schat godvruchtige boeken ten geschenke gaf; op hem volgde de bovengenoemde SETTIMIO COSTANZI: vervolgens PIETRO CAPRANO, leeraar aan de Gregorius-Universiteit en later Aartsbisschop van Iconio en Kardinaal; ten laatste LUDOVICUS PONZILEONI, een uitstekend redenaar en kanunnik van het Vaticaan, die het geluk had in 1824, bij de teruggave van het Romeinsch Collegie aan de in het jaar 1814 herstelde Sociëteit van Jezus, het hoofdbestuur der Hoofd-Congregatie wederom in handen te kunnen geven van den Algemeenen Overste der Sociëteit. *)

Wat betreft de snelle voortplanting dezer roemrijke instelling in de verschillende werelddeelen, deelen wij slechts bij eenige algemeene bescheiden ook eenige opgaven mede, vooral met betrekking tot ons Vaderland. Gedurende de 1e eeuw van het bestaan der Sociëteit van Jezus, bezat deze meer dan 800 verschillende Collegiën en huizen, waarin meer dan 1000 Congregatiën bloeiden. Pater GREGORIUS CISNERUS alléén rigtte meer dan 300 Congregatiën op in de Indiën. Reeds omstreeks het jaar 1575 mogt zich België in het bezit van die weldadige Vereeniging ver-

*) Notizie istoriche, p. 10.

heugen. Door Pater FRANCISCUS COSTER het eerst aldaar ingevoerd, verspreidde zij zich op wonderbare wijze over geheel het land. Binnen korten tijd telde men daar 90 Congregatiën in de verschillende steden, als te Leuven, Brussel, Mechelen, Antwerpen, 's Hertogenbosch, Gent enz. Leuven had er alleen zes voor even zoovele klassen van menschen. Deze stad telde onder hare Congregatieleden den beroemden JUSTUS LIPSIUS, hoogleeraar aan de Universteit van Leuven, die het zich ten heiligste plicht maakte nooit eene bijeenkomst der Congregatie te verzuimen, en niet zelden ter halver maaltijd zich verwijderde om niet aan zijne teedere godsvrucht jegens de H. Maagd te kort te blijven; die op zijn doodbed nog verklaarde, dat geen daad in zijn leven hem nu meer troost schonk dan lid te zijn geworden van de Congregatie der H. Maagd, en hierom dan ook, nadat hij met de teederste gevoelens van godsvrucht jegens Maria, voor de laatste maal de woorden zijner toewijding in hare Congregatie had uitgesproken, met een onbepaald vertrouwen op de hulp zijner Moeder, den geest gaf. Antwerpen telde weldra tien Congregatiën met meer dan 3000 leden, en Mechelen zag binnen acht dagen na de oprigting eener Congregatie het getal leden tot 4690, en kort daarna tot 7000 opklimmen.*)

* Ium Sacc. Soc. Jesu. p. 420, 421, 874, 875.

Van af het jaar harer kanonieke oprigting door Paus GREGORIUS XIII in 1584, tot het jaar 1824 waren reeds 2476 Congregatiën met de Hoofd-Congregatie vereenigd; maar van dat jaar tot het jaar 1864 werd dit getal vermeerderd met 7040, zoodat in dit laatste jaar de Hoofd-Congregatie 9516 met haar vereenigde Congregatiën mogt tellen. *)

Ik mag het niet stilzwijgend voorbijgaan, hoe in 1863 het derde Eeuwfeest van het ontstaan der Congregatie op zoo plegtige wijze de geheele wereld door is gevierd. Ook in ons vaderland wedijverden toen de leden der verschillende Congregatiën met goedkeuring en op aanmoediging van al onze beminde Kerkvoogden, hoe zij zich door voorafgaande geestelijke oefeningen het heiligst zouden voorbereiden, om op dien dag niet alleen zich te verblijden over de groote weldaad van deze zoo heilvolle instelling, maar ook om den goeden God en de H. Maagd in 't algemeen te danken voor al het goede wat de Congregatie gedurende die driehonderd jaren gesticht heeft, te danken voor de onschatbare gunsten en genaden, welke een ieder in het bijzonder als lid dezer heilige vereeniging, door de voorspraak dier allerzaligste Moeder van God heeft mogen ontvangen. —

Welken invloed de Congregatie van Maria

*) Notizie istoriche p. 17.

in Frankrijk, vooral in het laatst der vorige en het begin dezer eeuw uitoefende, hoe zij daar streed tegen ongeloof en ketterij, hoe zij voor de vereenigde goddeloozen het mikpunt der hevigste vervolgingen werd, maar tegelijk voor zoovele duizenden en duizenden van geleerden en eenvoudige geloovigen het bolwerk bleef tegen afval van geloof en goede zeden, ja zelfs hoe zij voor vele steden bijna het eenige anker des behouds was, dit alles u te herinneren zou ons te ver voeren, te meer daar zulks door de geschiedschrijvers uitvoerig is medegedeeld.*)

Te regt mochten wij derhalve de Congregatie met den zaadkorrel van het Evangelie vergelijken, welke in zoo korten tijd de groote boom werd, die zijne takken heinde en verre over de gansche aarde uitspreidde. Hoe kan men zich met het oog op zulke verbazende uitkomsten, iets geringers voorstellen dan die weinige kinderen, biddende en zingende rondom een altaartje; en toch hebben wij daaraan een instelling te danken, waar hertogen en prinsen, koningen en keizers, bisschoppen en kardinalen, wier namen op de lijsten der Congregatie-leden zoo lusterrijk schitteren, zich gelukkig achten deel van uit te maken. Om slechts eenigen te noemen, zoo vinden wij op de geschiedrollen der Congregatiën, behalve zoovelen die na-

*) Zie Crétineau-Joly op 't woord: Congregations.

erhand der Societeit van Jesus, door geleerdheid en heiligheid, tot eer en roem verstrekt hebben, de namen van een FÉNÉLION van een H. ALPHONSUS DE LIGUORI en een BOSSUET, van FERDINAND II, Roomsche Keizer, die zich in alle Cougregatiën van zijn rijk en zelfs daar buiten, als lid liet inschrijven. en van zijn zoon FERDINAND III; van een AUGUSTA, moeder van RUDOLF II; van MARIA, gemalin van keizer MAXIMILIAAN; van ELISABETH, gemalin van koning KAREL IX en van SIGIMUND III, koning van Polen, wiens smeekschrift om toch onder de leden te worden aangenomen, nog heden ten dage bewaard gebleven is.

Deze allen, zoo verschillend van land en van levenswijze, werden over de geheele wereld door dezelfde regelen, door dezelfde zucht om voor hunne Moeder Maria te leven en te sterven, op het nauwste vereenigd.

Zonder nu verder uit te weiden over de werkzaamheden, de vruchten van deugd en liefdadigheid, over de heldhaftigste voorbeelden van zelfopoffering in oorlogen en ziekten, waarvan de geschiedenis en vooral de „Eerste eeuw der Sociëteit van Jesus” ons over de eerste honderd jaren van haar bestaan reeds zulke treffende tafereelen beschrijft, laten wij dankbaar zijn aan God en de H. Maagd, dat ook wij het geluk hebben leden te zijn van die roemvolle vereeniging, hooren wij tot onze stichting en opwekking

van godsvrucht jegens die H. Maagd, de teedere uitthoezemingen, dat allerschoonste gebed van keizer FERDINAND II, waarmede hij zich zelven en al wat hij bezat aan de H. Maagd Maria toewijdde, en wat hij, opdat de wereld zou weten, dat hij ook een kind van Maria was, even als zijn zoon FERDINAND III, in al de Congregatiën liet inschrijven. „Al- lerverhevenste Maagd Maria! Ik belijd open- lijk en van ganscher harte dat ook ik een kind ben van die Congregatie, ter uwer ver- eering en aanroeping vereenigd. Mij zelven, mijne echtgenoot en mijne kinderen, het Roomsche rijk, aan wiens hoofd God mij geplaatst heeft, al de rijken die ik van mijne voorouders ontving, mijn volk, mijne legers die voor U en uwen Zoon strijden, alles ver- trouw ik U en uwe veel vermogende be- scherming toe. Wil ook mij, die voor U, voor beider glorie leef, regeer en strijd, als een der Uwen aannemen.

Ik zal derhalve aan U zijn, Maria! aan U al de mijnen, aan U mijne landen, mijne rijken, aan U mijne volken en legers; be- scherm ze, overwin door haar, regeer en heersch over allen. Dit is mijn wensch, mijne gelofte, 1640. Uit liefde en rechtvaar- digheid: de uwe, FERDINANDUS.”*) Laten wij zijne woorden tot de onze maken, en spre-

*) Primum Sæc. Soc. Jesu. p. 362.

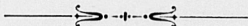
ken ook wij zóó uit geheel ons hart tot Maria al de dagen onzes levens. Geve God, dat wij nimmer de weldaden, door God en de H. Maagd aan de Congregatiën geschonken, noch de schoone voorbeelden van hen, die ons zijn voorgegaan, mogen vergeten; maar dat wij ons beijveren hen, in deugd en Godsvrucht, in de beoefening van liefdewerken en vooral in hunne teedere en kinderlijke liefde voor de Koningin des Hemels te evenaren, opdat wij ons harer moederlijke bescherming elken dag van ons leven meer en meer waardig maken.

II.

JOSEPH MARIANUS PARTHENIUS

van de Sociëteit van Jesus,

aan de leden der Congregatie van de
H. Maagd.*)

Indien gij bij de beoordeeling van dit boekje,

*) De beroemde Pater JOSEPH MARIA MAZZOLARI, of zoo-als hij zich om zijne groote liefde tot Maria noemde en door anderen genoemd werd MARIANUS PARTHENIUS, dat is MARIA-NUS *Kind van Maria*, was te Pesaro den 11 Julij 1712 geboren, uit een adellijke familie van Cremona. Hij trad den 24 Januarij 1732 in de Sociëteit van Jesus, en leeraarde 27 jaren te Florence en te Rome. Hij stierf te Rome den 14 September 1786. — Allerijverigst als hij was voor het welzijn der met de Hoofd-Congregatie vereenigde Congregatiën der H. Maagd, bragt hij in het kort hare regels en statuten in de Latijnsche taal bijeen zoo nogtans dat hij, gelijk hij zelf verklaart, in alles wat de hoofdzaken betrof, al de voorschriften, die van den beginne af in de Congregatiën, bestuurd door de Sociëteit van Jesus, aangenomen waren met den heiligsten eerbied en trouw heeft bewaard. Deze zelfde regels en statuten werden in 1855 door de zorg en onder toezigt van den Z.Eerw Pater PETRUS BECKS, Algemeen Overste dierzelfde Sociëteit herdrukt, en aan alle bovengenoemde Congregatiën aanbevolen, opdat zij allen bij het vaststellen harer bijzondere regelen zich houden zouden aan hetgeen P. PARTHENIUS in zijn gulden boekje ons gegeven heeft.

(Notizie istoriche.)

wat ik u thans aanbied, niet ziet naar zijn omvang, die voorzeker al zeer gering is, maar zooals het behoort, het voortreffelijke en de groote waarde der zaken die het inhoudt daarvoor tot maatstaf zult genomen hebben, dan zult gij ongetwijfeld moeten bekennen dat niets u welgevalliger kon zijn, niets door u op hooger prijs moet geschat worden. Immers in dit boekje worden de regelen, door welke alle Congregatiën, en derhalve ook de uwe gevestigd zijn, geheel beschreven, en wel zoo, dat zij tot uwen geestelijken voortgang ten krachtigste zullen medewerken. Wat nu de Congregatiën zelve betreft, Paus GREGORIUS XIII moet naar regt en verdiensten daarvan de insteller en grondlegger genoemd worden. Hij immers heeft de Congregatie, welke door de leerlingen in het Romeinsch Collegie begonnen was, door hiertoe uitgevaardigde Apostolische brieven goedgekeurd. Toen nu, in navolging van deze eerste Congregatie vele anderen in de Collegiën der Sociëteit waren opgericht, heeft hij ze allen met elkander willen vereenigen, en daarom bepaald dat de Romeinsche Congregatie de Hoofd-Congregatie zijn zoude, met die bepaling, dat wanneer aan deze als aan het hoofd eenige weldaad zou geschonken worden, deze ook op de anderen als op hare ledematen zou overgaan. Hoe na dien tijd de Maria-Vereenigingen zich vermenigvuldigd en over geheel Europa en meer

nog daar buiten verspreid hebben, kan nauwelijks meer aangewezen worden. Dit ten minste is zeker: overal waar de Sociëteit van Jesus, die ter verbreiding van Gods glorie, de uiterste hoeken der wereld bezocht, is doorgedrongen, daar ook zag men de Maria-Vereenigingen verschijnen. Welke zegenrijke vruchten dezen nu aanbragten voor de jongelingen, die in de Collegiën van de Sociëteit van Jesus de fraaije letteren bestudeerden, behoef ik hier niet te melden. Daarvan getuigt ten duidelijkste hun dagelijkste voortgang niet alleen in de studie, maar veel meer nog in godsvrucht en deugden. Immers, die allergeoedertierendste Moeder dezer Vereenigen, zij, de zetel der wijsheid, kon niet nalaten hare kinderen, zoo geheel aan Haar toegewijd en aan Haren dienst verbonden, met de teederste moederliefde te verzorgen, en daardoor hun dien dubbelen luister te verwerven, dat zij èn door deugden èn door wetenschappen zoo roemrijk boven allen uitschitterden.

De zoo heilzame instelling van dergelijke Vereenigingen bleef dan ook niet binnen de muren der Collegiën beperkt; zij bereikte ook de overige huizen der Sociëteit en die van andere stichtingen, en werd met de zegenrijkste uitkomsten onder alle klassen van menschen ingevoerd. De toeloop toch uit alle rangen was zoo groot, zoo wonderbaar, dat de bestaanden Congregatiën moesten ver-

deeld en van een gescheiden, en andere nien worden opgerigt. Dit geschiedde dan ook op gezag der Pausen SIXTUS V, GREGORIUS XV en CLEMENS VIII, zooals blijkt uit hunne decreten; zoodat wij die instelling zulke groote uitbreiding zien erlangen, dat weldra schier alle klassen van menschen, van welken rang of stand ook, elk hunne eigene Congregatiën hadden. Zoovelen wij er derhalve heinde en ver over den ganschen aardbodem verspreid zien, zoovelen zijn er van de Hoofd-Congregatie te Rome afgeleid; zoodat wij met alle regt haar kunnen vergelijken met die overvloedige bron, welke ontsprongen in het aardsch paradijs, door hare vruchtbare wateren den geheelen aardbodem blijft drenken.

Nu scheen men noch om de bestendinging, noch voor den luister der Congregatiën iets meer te kunnen eischen, toen BENEDICTUS XIV van zijne buitengewone, ja bijna goddelijke liefde voor de Congregatiën zoo schitterend deed blijken. Zijne verdiensten jegens haar zijn zoo groot, zoo menigvuldig, dat men zulks niet alleen niet vragen, maar zelfs niet zou hebben durven verlangen. Het is hier de plaats niet die allen te vermelden; een ieder kan ze lezen in zijne waarlijk Gouden Bulle, welke het blijvend bewijs, het altijddurend gedenkteeken zal zijn van zijne weldaden. In deze Bulle heeft deze zoo weldadige Paus zijne en zijner voorgangers magtbrieven op-

genomen en daardoor hebben wij al de voorregten, door de andere Pausen verleend, ook aan hem te danken; vervolgens heeft hij die voorregten zoo uitgebreid en vermeerderd dat wij in hem, na GREGORIUS XIII, een tweeden grondlegger der Congregatiën moeten erkennen. Dit zij gezegd van de Pauselijke Magtbrieven en Decreten.

Om nu op de regelen terug te komen, het is overbodig veel daarover uit te weiden, even als het niet noodig is de leden tot de getrouwe naleving er van aan te sporen; dit is immers altijd hun streven geweest, om alles wat door de Bestuurders werd voorgesteld, bereidvaardig en blijmoedig ten uitvoer te brengen.

Als gij nu de Regelen, welke in dit boekje staan, vergelijkt met die, welke eertijds in het Romeinsche Collegie en elders gedrukt, nog voorhanden zijn, dan zult gij bevinden, dat zij geheel en al gelijkkluidend zijn, terwijl er hier en daar slechts iets is bijgevoegd, wat voor eene deugdzame opleiding der jeugd geschikter voorkwam. Daar toch de Roomsche Pausen magtiging gegeven hadden, om dáár, waar het noodig bleek de oudere Regels buiten gebruik te stellen en nieuwe daarvoor in de plaats te nemen, kwam het wenschelijk voor eenige nieuwe er bij te voegen en deze het wettige regt van Regelen te schenken, met die heilige verpligting nogtans, dat al wat van de

oudere Regelen kon behouden blijven, ook in zijn geheel, en ongeschonden moest blijven staan.

Wat blijft er verder over, beminde Congregatielieden! dan dat gij u geheel toewijdt aan den dienst van Haar, „wie te dienen heerschen is,” die om hare buitengewone welwillendheid jegens ons, zich zoo diep vernedert, dat zij dient diegenen die haar dienen? Wat immers is er, dat de Allerheiligste Maagd ons niet bezorgen kan, zij wier verdiensten voor God zoo groot en menigvuldig zijn, en wier goedheid daarenboven jegens ons zóó groot is; zoodat haar noch magt noch wil ontbreekt om ons wel te doen, vooral indien wij door menigvuldige vereering en vooral door onzen trouwen dienst in hare Congregatie ons best doen, om ons hare zoo krachtige bescherming waardig te maken.

„Laten wij dan,” om u ten slotte met de woorden van den H. Bernardus (Sermo de Nat. B. V.) toe te spreken, „laten wij uit het diepste onzer ziel, met de grootste teederheid des harten, met algeheele toewijding Maria vereeren; dit toch is de wil van Hem die gewild heeft dat wij alles door Maria zouden hebben. Zij is de ladder, waarlangs de zondaar tot God terugkeert, zij is ons grootste vertrouwen, zij is de grondslag van onze hoop. Wat streven wij naar groote dingen? Laat ons genade vragen en die vragen

door Maria; zij vindt alles wat zij zoekt, aan haar kan niets geweigerd worden.”

III.

PETRUS BECKX.

Algemeen Overste der Sociëteit van
Jesus.

Dewijl GREGORIUS XIII, gelukkiger gedachtenis, in zijn Constitutie „Omnipotentis Dei”, uitgevaardigd den 5 December 1584, en bevestigd door SICTUS V, BENEDICTUS XIV en Leo XII, aan alle Algemeene Oversten der Sociëteit van Jesus of hunne tijdelijke vicarissen goedgunstig heeft toegestaan, dat zij voor de goede instandhouding, het bestuur en de behoorlijke leiding zoowel van de Hoofd-Congregatie, opgericht in het Romeinsch Collegie van de Sociëteit van Jesus, als van alle anderen en van elke Congregatie met haar vereenigd, Statuten, Constitutiën en besluiten kunnen uitvaardigen en deze nadat zij uitgevaardigd zijn, zoo dikwijls het hun, naar omstandigheden van

tijd, of om andere redenen mogt goeddunken, vrij kunnen en mogen veranderen, verbeteren, beperken of hervormen, of ook andere nieuwe maken; daarom geven wij, op dat de gelijkvormigheid overal zoo veel mogelijk worde onderhouden, de machtiging dit boekje uit te geven, waarin de Regelen en Statuten van de Congregatie der H. Maagd Maria vervat zijn, zooals die eertijds door Pater JOSEPH MARIANUS PARTHENIUS gerangschikt en volgens de oude gebruiken zijn bewerkt, welke Regelen wij bij dezen, met het ons, zooals boven gezegd is, verleende gezag, goedkeuren en bevestigen.

REGELEN EN STATUTEN

van de Congregatiën der Allerheiligste
Maagd Maria.*)

EERSTE HOOFDSTUK.

ALGEMEENE REGELEN.

I.

Daar de allerheiligste Maagd en Moeder Gods de bijzondere patrones der Congregatie is, zoo kan men verzekerd zijn, dat zij haar ook zal ter harte nemen en beschermen; — zij immers is de moeder van barmhartigheid die allen bemint welke haar beminnen, en die allen bewaart en beschermt, welke met vertrouwen en godsvrucht tot haar hunne toevlucht nemen; — daarom is het boven alles billijk, dat de leden haar niet alleen eene zeer groote achting en bijzonderen eerbied betoonen, maar ook door een onberis-

*) Vertaald uit de Romeinsche Uitgave, goedgekeurd en aanbevolen door den Z. Eerw. Pater BECKX, Algemeene Overste der Sociëit van JESUS. Rome, ter drukkerij van de Ceviltà Cattolica. 1855. Zie voorgaanden brief.

pelijken levenswandel en reinheid van zeden de voorbeelden harer allerverhevenste deugden trachten na te volgen, en elkander onderling tot liefde jegens haar op te wekken. Het onderhouden dezer regelen zal zeer veel bijdragen om dat alles gemakkelijk in beoefening te brengen; waarom men dan ook gemeend heeft die op schrift te moeten stellen, opdat zij zooveel mogelijk gemeen zouden zijn aan alle Congregatiën, welke met die van Rome vereenigd zijn. Nogtans is het geoorloofd dat elke Congregatie, behalve deze algemeene nog eenige bijzondere regelen hebbe, welke zij, naar verscheidenheid van plaatsen en personen, voor zich dienstig mogt oordeelen.

II.

De Congregatie zal bestuurd worden door een Bestuurder (Directeur of Moderator) van de plaats waar zij is opgericht, en den Prefekt van de Congregatie met behulp en overleg van twee Assistenten. Aan dezen worden nog toegevoegd twaalf raadsleden, van welke een de betrekking van raadschrijver zal waarnemen. Dit getal raadsleden mag bij een gering aantal Congregatie leden, niet anders dan op zes teruggebracht worden. Behalve dezen worden er ook andere ondergeschikte bedienaren aangesteld, zooals elke

Congregatie die noodig heeft. Allen echter moeten zoowel aan den Bestuurder der Congregatie als aan den prefekt en de andere ondergeschikte bedienaren, naar ieders waardigheid, den verschuldigten eerbied bewijzen, en hun, in alles wat de Congregatie betreft, gehoorzamen. Als iemand der bedienaren verhinderd wordt zijne bediening waar te nemen, moet hij zoodra mogelijk den Bestuurder of den prefekt daarvan verwittigen, opdat hij door iemand anders vervangen worde.

III.

Daar nu het veelvuldig gebruik der HH. Sacramenten hoogst nuttig is ter bereiking van het doel dezer Vereeniging, namelijk de bevordering van deugd en christelijke godsvrucht, zoo moeten zij, die onder het getal harer leden willen opgenomen worden, vóór dat zij worden aangenomen, door eene gewone of eene algemeene biecht, naar dat zulks de biechtvader het nuttigste in den Heer zal oordeelen, zich van hunne zonden zuiveren. Vervolgens vermanen wij al de leden, dat zij minstens ééns in de maand te biechten en te communie gaan, endaarenboven op sommige hoogere feestdagen van Onzen Heer en zijne allerheiligste Moeder. Nogtans de hoogere bedienaren, de Prefekt, Assisten-

ten, Secretaris en Raadsleden kunnen dikwijler dan de andere leden, wien zij tot voorbeeld moeten strekken, biechten en de H. Communie ontvangen, tenzij hun geestelijke vader daar anders over mogt oordeelen.

IV.

Ieder kieze zich, voor zoover het mogelijk is, een gewonen biechtvader, en na eenmaal gedane keuze, moet men niet lichtzinnig van biechtvader veranderen. Aan hem hehoort men dan ook zijn geweten geheel en al te openbaren, en zich in alles, wat de leiding van het geweten aangaat, door hem te laten vormen en besturen.

V.

Op de Zondagen, alsook op de geboden feestdagen, moeten 's morgens allen in de vergaderplaats te zamen komen, waar zij zich ongeveer anderhalf uur met godvruchtige en geestelijke oefeningen zullen bezig houden, volgens de orde die door den prefect zal voorgeschreven worden. Deze orde zal nagenoeg zijn als volgt: Er wordt begonnen met de lezing van een godvruchtig boek, waarmede men voortgaat tot zoolang alle of bijna alle leden aanwezig zijn; dan

wordt er een gedeelte van de Getijden der H. Maagd gezongen; vervolgens zal de Bestuurder der Congregatie eene korte onderrigting houden over zaken, die voor den geestelijken voortgang der leden bevorderlijk zijn; hierop volgt de H. Mis. Als deze geëindigd is, bidt men, volgens de bijzondere gewoonte van elke Congregatie, de Litanie of eenige andere gebeden, en daarna kunnen de leden heengaan; maar zij die tot de H. Communie genaderd zijn, moeten ten minste nog een kwartier uurs aan hunne dankzegging besteden. Na den middag vervolgens kunnen de Congregatiën, die alsdan gewoon zijn te vergaderen, zich een half uur of iets langer met ongeveer dezelfde oefeningen van 's morgens bezig houden.

V1.

Dewijl nu de leden der Congregatie door een bijzonderen titel aan de H. Maagd zijn toegewijd en verbonden, daarom moeten zij Haar, naast God, ook de grootste liefde toedragen; derhalve zullen de Bestuurders en de prefekt der Congregatie alle middelen aanwenden om die liefde te vermeerderen en uit te breiden; zij zullen dus zorgen dat de hoogere feestdagen zoowel van Christus onzen Heer als van de Moedermaagd door de leden met meer vurigheid en grooter gods-

vrucht gevierd worden. En die godsvrucht zal grooter zijn, als de leden gedurende negen dagen vóór het feest door daarvoor geschikte oefeningen, en vooral door heilige overwegingen, zich voorbereiden en hun hart stemmen. Om hun dit gemakkelijker te maken, moeten de punten der overwegingen en de andere bijzondere oefeningen voor elk van die dagen op schrift gesteld, en zelfs, indien de kosten zulks toelaten, in druk rondgedeeld, of op een geschikten tijd in de vergadering worden voorgelezen.

VII.

Waar het gebruikelijk is, brenge ieder lid in de vergadering een briefje mede, waarop, zonder naamteekening nogtans, de oefeningen staan aangeteekend, welke hij gedurende die dagen heeft verrigt; dit briefje wordt door hem in een daartoe bestemde bus of kistje gestoken; naderhand worden die oefeningen behoorlijk gerangschikt, in een boek overgeschreven, en in de plaats van de gewone onderrigting, in het openbaar voorgelezen. Die voorlezing moet, voor zoo ver dit kan, geschieden op een dag, zoo kort mogelijk, voor het feest, ten einde een ieder, door de herinnering van hetgeen hij heeft hooren voorlezen, des te krachtiger tot die grootere vurigheid en godsvrucht opgewekt worde.

De leden moeten zich ook wel overtuigd houden dat zij zich aan de H. Maagd welgevallig zullen maken, als zij niet alleen op bovengenoemde dagen die oefeningen zullen verrigten, maar ook elken dag door een of andere oefening ten minste, de gunst der H. Moeder Gods trachten te winnen.

VIII

Daar het lezen van geestelijke boeken zoozeer door de Heilige Vaders wordt aanbevolen, en zooveel bijdraagt tot den geestelijken voortgang, daarom moeten de leden daar veelvuldig gebruik van maken. Indien het derhalve mogelijk is, moet de Congregatie eene bibliotheek van dergelijke boeken hebben, ruim genoeg voorzien voor het getal leden; volgens regeling van den Bestuurder kunnen zij daar boeken uit medenemen, om er te huis dikwijls in te lezen. De boeken worden uitgedeeld door hem aan wien de Bestuurder deze bediening heeft opgedragen.

IX

Ook moet de Bestuurder aan de leden jaarlijks een tijd aanwijzen gedurende welken zij de oefeningen van den H. IGNATIUS moeten doen. Men moet hun een naauwkeurige aanwijzing geven van die oefeningen, opdat

iedereen wete welke oefening in elk uur gedaan moet worden, en allen zullen met nauwgezetheid die aanwijzing onderhouden. Hij, die belast is om aan al de leden te zamen vereenigd de oefeningen te geven, moet hen vooral aansporen tot eene goede biecht. Te dien einde kunnen hun eenige korte punten voorgesteld worden, in het algemeen over het gebruik en het veelvuldig ontvangen der HH. Sacramenten, over de keuze van dezen of genen levensstaat, en meer dergelijke zaken, welke hun in die dagen vooral dienst en hulp kunnen aanbrengen. De oefeningen in de vergadering zullen ongeveer zijn als volgt: Men kan 'smorgens beginnen met de lezing van een boek, dat de stoffen behandelt, welke daarna moeten overwogen worden. Na de lezing zal hij die de oefeningen leidt, een onderzoek instellen over bovengenoemde punten. Daarna volgt de uiteenzetting der meditatie, waarna allen de H. Mis bijwonen. Nadat vervolgens de Psalm Miserere op een lageren en berouwwekkenden toon gezongen is, worde aan een ieder de vrijheid gegeven zich te verwijderen. Na den middag zal nagenoeg dezelfde orde voor de oefeningen gevolgd worden. De H. Vastentijd schijnt voor deze oefeningen het meest geschikt, tenzij de Bestuurder der Congregatie er anders over mogt oordeelen. Na alzoo, volgens voorschrift der Bestuurder der Congregatie, drie, vier of meer dagen te

hebben doorgebracht, komen allen den daarop volgenden morgen in de vergadering bijeen, om gezamentlijk het Allerheiligste Lichaam des Heeren te ontvangen. De leden moeten vooral zorgen dat niet het geringste oogenblik van dien allerkostbaarsten tijd door hunne zorgeloosheid verloren ga; zij moeten over hetgeen zij in de vergadering gehoord hebben te huis nadenken en aan geestelijke lezing en overweging veel meer tijd besteden, dan zij buiten die oefeningsdagen gewoon zijn.

X.

Ook moet men ten zeerste bezorgd zijn dat de bijeenkomsten der Congregatie niet om elke ook onbeduidende reden worden achtergelaten. Mocht zich echter eene reden voordoen, waarom men meent op dien dag de bijeenkomst niet te moeten houden, dan komt het den Bestuurder toe over de gewichtigheid dier reden te oordeelen, die, na de zaak goed beschouwd en rijpelijk in den Heer te hebben overdacht, bepalen zal wat hij meent het beste te wezen. De dagen, waarop de bijeenkomsten gewoonlijk plaats hebben, zijn nagenoeg alle Zondagen, de Feestdagen van 's Heeren Geboorte, Besnijdenis, Hemelvaart, Pinksteren, H. Sacramentsdag, alsook alle verplichtende feestdagen der Allerheiligste Maagd en van alle Apostelen:

daarenboven de feestdagen van den H. JOSEPH, van de Geboorte van den H. JOANNES DEN DOOPER, van den H. LAURENTIUS en den H. ALOYSIUS. Op deze dagen wordt nooit de bijeenkomst overgeslagen, ten zij misschien op Kerstmis en H. Sacramentsdag.*)

XI.

Die op de vastgestelde dagen en uren van de vergaderingen afwezig zijn geweest, moeten zoodra mogelijk de reden hiervan opgeven aan den Bestuurder, wiens zaak het is de geldigheid der reden te beoordeelen. Indien deze bevindt dat er eenige schuld bij komt, kan hij, op wat wijze hij zulks goedvindt, die leden vermanen; en ook om dergelijke afwezigheid, of om andere overtredingen, kan hij ze soms voor bepaalden tijd de vergaderingen ontzeggen, naar dat hij het tot welzijn der Congregatie en tot glorie van onzen Heer het nuttigste oordeelt. Om zekerder en gemakkelijker te weten of iemand afwezig is, moet de Congregatie een boek hebben, waarin en de dagen zijn aangegeven waarop gedurende

*) Om alle onzekerheid weg te nemen voor Congregatiën, voor welke het zeer moeilijk en dikwerf onmogelijk is op genoemde dagen te vergaderen, wordt gewoonlijk in de aanvraag tot kanonieke oprichting der Congregatie vermeld, hoe dikwerf men voornemens is bijeen te komen, aan welke bepaling men zich dan zooveel mogelijk moet houden. (*de Vert.*)

het jaar de bijeenkomsten zullen plaats hebben en de namen der leden zóó zijn aangeetekend, dat door het met een enkel teeken er bij te voegen, iemands afwezigheid gemakkelijk aangewezen wordt; ofschoon nogtans allen met dien ijver jegens de H. Maagd moeten bezielde zijn, en zoo bezorgd voor hun eigen geestelijken voortgang, dat zij deze of andere dergelijke middelen ter aansporing niet zoo zeer noodig hebben.

XII.

Indien er gedurende het jaar plechtigheden en feestelijke bijeenkomsten in de Congregatie moeten plaats hebben, of als er bij welke gelegenheid ook, andere onkosten moeten gemaakt worden, moet elke Congregatie rijpelijk overwegen wat met het oog op het getal en den stand der leden het dienstigste is. Zij, die van minderen stand zijn, kunnen dergelijke uitgaven, niet dragen; die van hooger stand zoeken er bijna een ijdele praalvertooning in. Derhalve mag men niet te kwistig zijn met dergelijke uitgaven, dewijl zij dikwerf al de inkomsten uitputten en verslinden, die zeker veel beter voor nuttiger zaken tot meerdere eer van God en der H. Maagd hadden moeten besteed worden. Daarom zal elke Congregatie bij hare overige bepalingen, ook volgens het gevoelen en met goedvinden van den Be-

stuurder, vaststellen wat zij hieromtrent kan en moet doen, daarbij vooral in het oog houdende die uitgaven, welke reeds tot meerderen voortgang der leden in den waren geest en in godsvrucht noodzakelijk gevorderd, en daarom ook in deze regelen met zooveel aandrang aanbevolen worden.

XIII.

Dagelijks zullen de leden bij het opstaan, nadat zij God voor alle weldaden, zoo algemeene als bijzondere, en vooral voor die, welke zij gedurende dien nacht van zijne Goddelijke Majesteit ontvingen, zullen bedankt hebben, eerst de acten van Geloof, Hoop en Liefde bidden; daarna driemaal het Onze Vader en Wees gegroet ter eere der Allerheiligste Drievuldigheid, en, éénmaal de Twaalf Artikelen des Geloofs en het Salve Regina, behalve de andere gebeden, welke ieder naar den raad van zijn biechtvader gewoon is te bidden. Met deze gebeden moeten zij daarom toch niet tevreden zijn, maar iedereen zorge dat hij minstens een kwartier aan het inwendig gebed of de overweging bestede, en dagelijks, als het mogelijk is, het H. Misoffer bijwone. 's Avonds, voor zij zich te rust begeven, zullen zij wederom ongeveer een kwartier hun geweten nagaan en onder-

zoeken, en zoowel over alle zonden, als vooral over die welke zij bevinden gedurende dien dag te hebben begaan, een berouw verwekken; daarna bidden zij een Onze Vader en Wees gegroet, en den Psalm De Profundis voor de geloovige zielen.

XIV.

Dewijl de leden eener Congregatie tot eene eenigzins hoogere volmaaktheid dan de overige menschen geroepen zijn, zoo wordt het aan allen in het algemeen dan ook aanbevolen, dat zij een grooteren ijver aan den dag moeten leggen voor de oefeningen van godsvrucht en christelijke liefde, als zijn: dikwerf te biechten gaan en tot de H. Tafel naderen, het Officie der H. Maagd en den Rozenkrans bidden; waar plaats en personen het toelaten, de gevangenen bezoeken; van tijd tot tijd naar de gasthuizen gaan, vooral op die dagen, welke een meer plegtig feest van Onzen Heer of van de H. Maagd voorafgaan. Deze en meer dergelijke goede werken worden hun aanbevolen, en daarom zal ieder naar zijn stand en godsvrucht, afzonderlijk of wel de geheele Congregatie gezamenlijk, volgens de verordening en den raad van hem, die aan het hoofd der Congregatie staat, in die werken geoefend worden.

XV.

Als iemand der leden eener Congregatie ernstig ziek wordt, zal vooral de bestuurder en de Prefekt niet alleen zorgen dat hij bezocht en van de HH. Sacramenten der Kerk voorzien worde, maar ook allen zullen hem in hunne gebeden den Heer aanbevelen. En als hij komt te sterven, mogen de leden, waar het nog de loffelijke gewoonte is dat zij het lijk ter begraafplaats vergezellen, dit voorbeeld van Christelijke liefde niet achterlaten. Vervolgens op den eersten daartoe geschikten dag zullen zij allen gezamenlijk, als het mogelijk is, in de vergadering, of ten minste ieder voor zich afzonderlijk de Getijden der overledenen voor hem bidden. Maar gedurende acht dagen zullen zij allen dagelijks ééns den Psalm De Profundis met het gebed der overledenen voor hem bidden. Vervolgens zal de geheele Congregatie, aan het altaar der Congregatie, dat voor hare overledene leden geprivilegieerd is, eene H. Mis tot lafenis zijner ziel laten opdragen.

XVI.

Indien iemand, uithoofde eener reis, afwezig moet zijn van de Congregatie, moet hij den Bestuurder en den prefekt daarvan ver-

wittigen; ook zal hij van hen magtiging en *opene brieven* vragen, om ook in andere Congregatiën, werwaarts hij zich welligt mogt begeven, als een der leden te worden toegelaten. En aangezien hij afwezig zijnde, toch deelachtig blijft aan de verdiensten der Congregatie, betaamt het ook dat hij aan de overige leden van tijd tot tijd eenig bericht geve over zich zelve en zijn toestand, door te schrijven aan den prefect, en zich aan de gebeden der leden aan te bevelen. Doch waar hij ook zij, altijd moet hij zorgen, dat hij zich als een waar kind der Congregatie doe kennen, en door onbesproken zeden en een voorbeeldig leven allen trachten te stichten en tot deugd en braafheid op te wekken.

XVII.

Zij moeten elkander met een ware en oprechte liefde beminnen, en zorgen dat zij den vrede en de onderlinge eendracht bevorderen, en dagelijks in ware en christelijke deugden voortgang maken. Om echter dit doel des te gemakkelijker te bereiken, zal het zeer heilzaam zijn de bijeenkomsten der Congregatie trouw bij te wonen, het beoefenen harer godsdienstige werken niet te verwaarloozen, met zulke personen dikwerf om te gaan, van wie zij eenig voordeel kunnen trekken, den

omgang met ongodsdienstigen, alsook alle gelegenheden te vlugten, die hun eenig nadeel zouden kunnen toebrengen, als zijn: openbare voorstellingen, twisten, oneenigheden, gemor en andere dergelijke zaken, die den goeden naam en de achting voor de Congregatie doen dalen. Integendeel moeten zij hun best doen om in alles zich zoodanig te gedragen, dat zij waardig geacht worden onder de bescherming van de Allerheiligste Maagd te staan.

XVIII.

Ten einde deze bepalingen en regelen gemakkelijker te onderhouden, moeten zij, zoo dikwerf de nieuwe prefekt en de overige bedienaren afgekondigd worden, in het openbaar in de vergadering worden voorgelezen. Dat eindelijk een ieder zorge de regelen met de grootste nauwgezetheid na te komen. Behalve deze regelen zal ook iedereen al de bijzondere gewoonten zijner Congregatie onderhouden; maar de bedienaren moeten de regelen, welke aan hunne bediening eigen zijn, dikwijler herlezen, om ze des te nauwkeuriger te kunnen onderhouden

TWEEDE HOOFSTUK.

Over het toelaten van Leden tot
de Congregatie.

I.

Die in de Congregatie wenscht toegelaten te worden, begeve zich tot den Bestuurder en den prefekt, en als deze genoeg van hem vernomen, en voldoende inlichtingen over zijn leeftijd, beroep, deugden en andere hoedanigheden hebben ingewonnen, zal de prefekt in de bijeenkomst der twaalf of zes raadsleden over hem verslag uitbrengen, om hem gedurende eenigen tijd, zooals later zal gezegd worden, ter proefneming in de Congregatie toe te laten. Gedurende dien tijd mag hij alleen bij de geestelijke oefeningen der Congregatie, maar geenzins waar iets overlegd of beraadslaagd wordt, tegenwoordig zijn. Hij zal ook, voor zooveel de plaatsruimte het toelaat, gedurende dien tijd van de overigen afgescheiden zitten.

II.

Als iemand geschikt bevonden, maar nog niet opgenomen is, zullen de Bestuurder en de prefekt hem toevertrouwen aan een der

leden, die door braafheid uitmunt, en hem aan zijne trouw en zorg overlaten, om gedurende den proeftijd, (die naar gelang der personen, ongeveer twee of drie maanden zal duren), hem in de instellingen en regelen der Congregatie en overige gebruiken te onderrigten, en de moeielijkheden, die hem soms mogten voorkomen, op te lossen, ten einde hij, na alles grondig onderzocht te hebben, zijn wensch moge vervuld zien. Wanneer nu de tijd aanbreekt, dat hij moet aangenomen worden, zal hij hem, om op den dag zijner aanneming, volgens de gunsten en voorregten aan de Congregatie verleend, den vollen aflat te kunnen verdienen, vermanen, dat hij zich voorbereide om op dien dag het Allerheiligste Sacrament te ontvangen, ten einde daardoor aan zoo grooten schat deelachtig te kunnen worden.

III.

Alvorens nogtans iemand in de Congregatie opgenomen wordt, zal er wederom in de zitting der twaalf of zes raadsleden verslag over hem worden uitgebragt, om van de raadsleden, en vooral van hem aan wiens zorg hij was toevertrouwd, te vernemen, in hoeverre hij zich tot op den bepaalden tijd goed hebbe gedragen. Bevindt men, dat hij gedurende den proeftijd niet geheel aan de

verwachtingen heeft voldaan, zal de raad bij meerderheid van stemmen, beslissen, of hij zonder verder bedenken afgewezen, of wel zijn proeftijd verlengd zal worden. Maar heeft hij van zich en zijne deugdzaamheid geede blijken gegeven, dan zal hij met toestemming van den Bestuurder, zonder wiens voorkennis en raadpleging niets geldig zijn kan, volgens de wijze die later wordt voorgeschreven, aangenomen worden.

DERDE HOOFDSTUK.

Over de bevestiging of aanneming van leden.

I.

De feestdagen der H. Maagd Maria en in het bijzonder de drie feestdagen der Boodschap, Hemelvaart en Ontvangen is der H. Maagd schijnen het meest geschikt voor de aanneming van nieuwe leden. Op deze dagen derhalve zullen zij in de Congregatie opgenomen worden. Zij, die moeten worden aangenomen, begeven zich eerst voor het altaar der H. Maagd, en daar neergeknield bidden zij eenigen tijd tot de goedertierendste Moeder, haar vurig smeekende, dat zij zich

gewaardige hen onder het getal harer kinderen op te nemen. Dan zal hij, aan wiens zorg zij, zooals boven gezegd is, gedurende den proeftijd waren toevertrouwd, met luider stem het formulier der aanneming opzeggen met korte tusschenpoozen, zoodat zij, die opgenomen worden, zijne woorden gemakkelijk volgen, en te gelijk met hetzelfde formulier kunnen uitspreken. Het formulier van aanneming is als volgt:

II.

FORMULIER VAN AANNEMING

(of : *Acte van toewijding.*)

Allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria, ik ofschoon alleronwaardigst U te dienen, maar opgewekt door uwe bewonderenswaardige goedheid, en gedrongen door het verlangen mij aan uwen dienst te verbinden, kies U heden in tegenwoordigheid van mijn Engelbewaarder en van geheel het hemelsch hof tot mijne Koningin, Beschermster en Moeder, en neem mij vastelijk voor, U voortaan altijd te zullen dienen, en voor zooveel in mij is, te zullen zorgen, dat gij van allen getrouw gediend wordt. U derhalve, liefdevolle Moeder, bid en smee ik, door het Bloed van Jesus Christus, dat voor

mij vergoten is, gewaardig U mij onder het getal uwer beschermelingen en tot uwen eeuwigen dienaar aan te nemen. Sta mij bij in al mijne handelingen, en verwerf mij de genade, dat ik mij in woorden, werken en gedachten zoo gedrage, dat ik nimmer noch uwe, noch de oogen van uwen allerheiligsten Zoon beleedige. Wees mijner gedachtig, en verlaat mij niet in het uur des doods. Amen.

III.

Dit gedaan zijnde, staan zij allen op, en worden zij door den onderrigter der nieuwelingen naar den Bestuurder geleid; deze zal hun verklaren dat zij in de Congregatie zijn opgenomen, en tot blijk hiervan hen omhelzen, en in naam der geheele Congregatie aannemen. Als vader zal hij ze als zijne kinderen ontvangen, en hen omhelzende in korte woorden opwekken tot gehoorzaamheid aan de regels en de instellingen der Congregatie, en tot vereering en godsvrucht jegens de H. Maagd, aan wier bescherming zij zich op dezen dag vooral hebben toevertrouwd. Hij zal hun ook het regel-boekje der Congregatie geven, ten einde zij die regelen altijd bij zich hebben, en van tijd tot tijd te huis lezen, om ze des te gemakkelijker te kunnen onderhouden. Vervolgens

worden zij op gelijke wijze naar den prefekt geleid, die hen zoo kort mogelijk tot hetgeen boven gezegd is zal aansporen. Ten laatste worden er tot dankzeging eenige korte gebeden verrigt, volgens gewoonte van elke Congregatie.

VIERDE HOOFDSTUK.

Over de Verkiezing van den Prefekt en de overige bedienaren.

I.

De prefekt en de overige bedienaren zullen ééns hoogstens tweemaal 's jaars op de voor naamste feestdagen der H. Maagd gekozen worden. De Bestuurder der Congregatie, de prefekt, assistenten, raadsleden en secretaris komen daartoe bijeen, en na den Lofzang: „Kom, Schepper-Geest” met de gewone gebeden te hebben verrigt, kiezen zij, bij onderlinge mededeeling hunner stemmen, uit de geheele Congregatie drie leden, die door voorbeeldige deugd en aanbevelenswaardige braafheid boven anderen uitmunten. Deze drie worden dan aan de geheele Congregatie voorgesteld; die de meeste stemmen verkrijgt, wordt tot Prefekt, die minder stemmen verkrijgen, worden naar het getal stemmen tot

eerste en tweede assistenten benoemd. De stemmen worden opgenomen door den Bestuurder der Congregatie en door den prefect. Ongeveer op dezelfde wijze moeten de raadsleden en de raadschrijver gekozen worden, maar zij mogen volstrekt niet aan de geheele vergadering ter keuze worden voorgesteld.

II.

De schatbewaarder, koster, portier, en andere mindere bedienaren, voor zoover deze volgens de gewoonte der Congregatie noodig zijn, kunnen door den Bestuurder en den Prefect te zamen met de assistenten en den raadschrijver gekozen worden, met inachtneming nogtans van de grootere talrijkheid en de stichting der leden. Bij het begin echter van elke nieuwe prefectuur zullen even als de hoogere zoo ook de mindere bedienaren veranderd worden, tenzij de Bestuurder en de prefect, om billijke redenen althans het anders mogten goedvinden.

III.

Als op die wijze de hoogere en mindere bedienaren der Congregatie gekozen zijn, worden zij op den feestdag der H. Maagd in de Congregatie afgekondigd. Tot meerdere

godsvrucht en plechtigheid kan de Bestuurder der Congregatie aan elk der bedienaren de teekenen aan elke bediening eigen, uitreiken. De raadschrijver zal derhalve de namen der bedienaren met luider stem aflezen, volgens de orde dat zij gekozen zijn en ieders rang en waardigheid zulks vordert. Hij, wiens naam wordt afgelezen, begeve zich naar den Bestuurder en voor hem neergeknielt, ontvangt hij van hem de teekenen zijner bediening; de Bestuurder zal hem in weinige woorden opwekken om die bediening met dien vlijt en die zorg, zooals de bediening dat vordert, waar te nemen, en hem zoo kort mogelijk de verplichtingen er van voorhouden. Nadat op die wijze al de bedienaren zijn aangesteld, zal of de Bestuurder der Congregatie zelf, of een ander de vergaderde leden der Congregatie toespreken, en hen tot het ijverig bijwonen der bijeenkomsten, tot het onderhouden der regelen, tot godsvrucht en liefde voor de H. Maagd, en vooral tot navolging harer deugden aansporen.

IV.

Mogt de prefekt, vóór dat de helft van den tijd zijner bediening verstreken is, overlijden of door eenig ander toeval belet zijn in de verdere uitoefening van zijn ambt, dan zal volgens de uitspraak van den Bestuurder een

ander in zijne plaats benoemd worden tot aan den tijd der nieuwe verkiezing. Hetzelfde zal ook geschieden bij het vervangen der overige bedienaren.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Wat in de Raadsvergaderingen moet onderhouden worden.

Ter instandhouding en uitbreiding der Congregatie schijnt het niet alleen noodzakelijk dat de leden dikwerf tot het doen van geestelijke oefeningen vergaderen, maar ook dat zij van tijd tot tijd bijeenkomen om over het behoorlijke bestuur der Congregatie te handelen. Derhalve zullen de Bestuurder met den prefekt, assistenten, raadschrijver en de twaalf of zes raadsleden, zoo dikwerf het noodig zal zijn, op een geschikt uur tezamen komen, om de voorkomende zaken te behandelen en daaromtrent besluiten te nemen. Het doen van voorstellen in den Raad behoort vooral aan den Bestuurder; de overigen zullen in alles zijn gezag hoogschatten, en zich door zijn oordeel laten leiden, ofschoon ook zij, al wat zij noodzakelijk mochten oordeelen, met gepaste zedigheid kunnen voorstellen. Allen moeten zich wachten van elke

ongeregelde gemoedsstemming, en in het uitbrengen van hun gevoelen eenig en alleen de eer van God en Gods Moeder, en den geestelijken voortgang der Congregatie voor oogen houden.

ZESDE HOOFDSTUK.

Regels van den Prefekt.

I.

Aangezien de Prefekt door waardigheid en bediening boven de andere leden der Congregatie staat, en hem na den Bestuurder de eerste plaats toekomt, zoo behoort hij ook zijn uiterste best te doen, om door een deugdzaam leven boven al de overigen uit te munten. Bijgevolg moet hij niet alleen de bijzondere regelen zijner bediening, maar ook de algemeene met de grootste nauwgezetheid onderhouden, vooral die, welke betrekking hebben op het ontvangen der HH. Sacramenten, door meermalen dan de anderen zijne zonden te belijden en tot het Allerheiligste Sacrament te naderen; ook zal hij er zich op toeleggen, dat hij niet zoozeer door woorden dan door voorbeelden de Congregatie in deugd en Christelijke volmaaktheid doe vooruitgaan.

II.

Hij moet altijd op de vastgestelde tijden in de Congregatie tegenwoordig zijn, en bij tijds en met beleid voorzien in alles wat tot de gewone geestelijke oefeningen behoort, zooals hij dit te voren met den Bestuurder zal hebben afgesproken. Mocht hij door een wetig beletsel verhinderd, niet in de vergadering kunnen tegenwoordig zijn, dan zal hij zoodra mogelijk den Bestuurder waarschuwen. Alsdan zal de eerste assistent zijne plaats vervangen, en bij afwezigheid van deze de tweede assistent.

III.

Ofschoon op den prefekt de zorg voor de Congregatie berust, moet hij toch wel weten dat hij ondergeschikt is aan den Bestuurder, van wien hij altijd vernemen zal hoe hij de zaken moet behandelen. Daarom zal hij niets veranderen noch afschaffen, noch iets nieuws invoeren zonder voorkennis of goedkeuring van den Bestuurder, opdat in de Congregatie alles met te meer voorzichtigheid en bedaardheid tot grootere eer van God en de Moedermaagd geschiede.

IV.

Hij zal zorgen dat zoo dikwijls de nieuwe

prefekt en de overige bedienaren zijn gekozen, de algemeene regelen der Congregatie in de vergadering worden voorgelezen, maar bovenal zorge hij dat zij door allen goed onderhouden worden. Ook zal hij toezien dat de overige ondergeschikte bedienaren de regels van hun ambt goed nakomen, vooral de assistenten, de raadschrijver en de twaalf of zes raadsleden. Hij moet insgelijks zorgen dat de namen der leden van de Congregatie op eene lijst geschreven zijn; alsook dat er een boek zij, waarin de namen zoowel der aanwezige als der afwezige leden staan opgeteekend, op de wijze zooals dat in den elfden der algemeene regels is voorgeschreven; ook een tweede boek waarin de bedienaren, met vermelding van dag en jaar dat zij aangesteld zijn, worden ingeschreven, en een derde boek, waarin wordt aangeteekend wie, op wat dag en jaar in de Congregatie aangenomen, en ook, als men het te weten kan komen, wanneer hij gestorven is.

V.

Als iemand der leden ziek is, zal de Prefekt hem uit naam der Congregatie doen bezoeken; als de ziekte toeneemt, zal hij zorgen, dat allen voor hem gebeden aan God opdragen. Mogt er gevaar van sterven zijn, moet hij zorgen dat den zieke de Allerhei-

ligste Sacramenten der stervenden toegediend worden; en als hij overleden is, dat de leden de voorgeschreven gebeden tot lafenis zijner ziel verrichten.

VI.

De zoogenaamde opene brieven zal hij te zamen met den Bestuurder onderteekenen. Indien soms iemand der leden om gewichtige overtredingen uit de Congregatie moet weggezonden worden, zal hij niets doen zonder den Bestuurder te raadplegen, en ook niet anders dan volgens zijn oordeel en gevoelen die zaak behandelen.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Regels der Assistenten.

I.

De bediening der Assistenten bestaat daarin, dat zij door raad en daad den prefekt in het besturen der Congregatie bijstaan. Daarom is het dan ook plichtmatig, dat zij goed met hem overeenstemmen, opdat door

eenheid van gevoelen het bestuur der Congregatie des te geregelder plaats hebbe.

II.

Zij moeten zoowel in de openbare als bijzondere bijeenkomsten tegenwoordig zijn, en als de prefekt afwezig is, zal de eerste assistent zijne plaats vervullen; zijn beiden afwezig, dan bekleedt de tweede assistent de bediening van prefekt. Zij moeten dikwerf met den Bestuurder en den prefekt spreken over al wat den geestelijken voortgang der Congregatie betreft, en dezen door woord en voorbeeld, zooveel het hun met de goddelijke genade zal mogelijk zijn, trachten te bevorderen.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Regels van den Raadschrijver.

I.

De geheim- of raadschrijver zal alle beraadslagingen bijwonen. De zaken van grooter belang zal hij in een daartoe bestemd boek aanteekenen; maar van al wat moet ingeschreven worden, moet hij aan den Bestuur-

der en den prefekt eerst een afschrift ver-
toonen.

II.

In de boeken, waarvan vroeger gesproken is, moet hij met de grootste nauwkeurigheid alles inschrijven, wat in elk boek behoort.

Wat in de beraadslagingen vastgesteld is, mag hij niemand mededeelen, en hij moet, zooals zijn naam dit aanduidt, het stilzwijgen weten te bewaren.

III.

Het is aan zijne zorg opgedragen de opene brieven, berigten, bevelen en al het andere, wat het gebruik medebrengt, te schrijven, alsook te onderteekenen, en te verzegelen met het gewone zegel der Congregatie; doch in alles moet hij te werk gaan volgens de bepaling van den Bestuurder en den prefekt.

NEGENDE HOOFDSTUK.

Regels van de twaalf of zes Raads-
leden

Uit de Congregatie-leden worden, volgens

de wijze die in de regels der kiezing is voorgeschreven, eenige leden gekozen, namelijk twaalf als de Congregatie talrijk, maar zes als zij minder talrijk is. Hun plicht is het, den prefekt in de beraadslagingen en het bestieren der Congregatie ten dienste te staan. Daarom behooren zij genomen te worden uit de oudere en deugdzamere leden. In het uitbrengen van hun gevoelen zullen zij immer de grootere eer van God en der Moedermaagd, en den geestelijken voortgang der Congregatie voor oogen houden, en wel toezien dat zij zich door geen partijzucht van eene regtvaardige oordeelvelling laten afbrengen. Zooals meermalen gezegd is, moeten zij, gelijk zij door waardigheid boven de anderen staan, ook door hun voorbeeld boven hen trachten uit te munten.

TIENDE HOOFDSTUK.

Regels van den Onderrigter der nieuwelingen.

De bediening van den Onderrigter der nieuwelingen bestaat hierin, dat hij volgens voorschrift van den Bestuurder en den prefekt, diegenen die in de Congregatie verlangen aangenomen te worden onderrigte, door

hun de regels uit te leggen, en hen bekend te maken met andere bijzondere gebruiken van de Congregatie. Hij moet vooral zorgen, dat hij zoowel dezen als alle anderen die aan zijne zorg zijn toevertrouwd, de grootste liefde toedrage en met ijver zijnen bijstand verleene. Dikwijls moet hij met den Bestuurder en den prefekt over hen onderhandelen en beider raad inwinnen, hoe hij ze het best op den weg van den dienst van God zal kunnen geleiden. Hij moet ook eene tabel hebben, waarop het formulier der aanneming gedrukt of sierlijk geschreven staat. Het komt hem toe, diegenen die tot leden wenschen aangenomen te worden, de plaats aan het altaar aan te wijzen, het formulier voor te lezen en hen tot den Bestuurder en den prefekt te geleiden.

ELFDE HOOFDSTUK.

Regels van den schatbewaarder.

De Schatbewaarder mag niet de minste uitgave doen buiten order van den Bestuurder. Hij moet een kistje hebben, waarin het geld der Congregatie bewaard wordt. Dit kistje moet door twee verschillende sleutels gesloten zijn, waarvan de eene berust bij den bestuurder, den anderen zal hij bij zich houden, tenzij men dit anders mogt bepalen; immers in

Congregatiën, wier leden nog zeer jong zijn, is het welligt beter dit niet toe te staan. Daarbij moet hij een boek hebben, waarin inkomsten en uitgaven nauwkeurig staan opgeteekend, welk boek hij, zoo dikwerf de Bestuurder het goed vindt, hem zal doen inzien en verklaren. Hij wachte zich wel, van ooit iemand uit naam der Congregatie iets te vragen, hetzij om gewone of om buitengewone uitgaven der Congregatie te bestrijden; maar hij stelle zich tevreden met die giften, welke naar gewoonte door allen geschonken worden, en die, welke ieder naar zijne milddadigheid, in elke vergadering gewoon is bij te dragen.

TWAALFDE HOOFDSTUK,

Regels van den prefekt der Bibliotheek.

De Bibliotheek der Congregatie en al de boeken die zij bevat, worden aan zijne zorg en trouw overgelaten. Hij begripe wel van hoe groot gewicht zijne bediening is, en hoezeer hij in de bediening door zijne zorgvuldigheid veel voordeel, maar ook door zijne nalatigheid veel nadeel aan de overige leden kan aanbrengen. Na het eindigen der vergadering zal hij de boeken aan de leden uit-

deelen. Hij moet van al de boeken een nauwkeurig opgemaakte lijst hebben, welke hij ter inzage zal leggen of toonen als zij gevraagd wordt, opdat zoo iedereen uit de bibliotheek het door hem verlangde boek kunne verkrijgen. Hij geveechteraan niemand een boek af, dan nadat hij door dengenen zelven, die het boek verlangt, den naam, voornaam, titel van het boek, dag, maand en jaar, waarop het medegenomen wordt, op een briefje naauwkeurig hebbe doen aanteekenen. Dit briefje bewaart hij, tot dat het boek, wat medegenomen is, wordt teruggebragt, waarna hij hem het briefje teruggeeft. Hij sta niet toe dat iemand twee boeken te gelijk naar huis medeneme, noch dat iemand een boek behoude gedurende de herfstvacantie. Allen moeten, zoodra deze is aangekondigd, al de boeken die zij hebben, naar de bibliotheek terug brengen.

DE RTIENDE HOOFDSTUK.

Regels voor de ziekenbezoekers.

Aangezien de prefekt onmogelijk alle zieke leden, vooral indien er velen tegelijk mogten ziek zijn, meermalen in persoon zelf kan bezoeken, zoo is het noodig dat hij er onder de

leden der Congregatie eenigen hebbe, die hem in zulk een godvruchtig en heilig werk ter zijde gestaan en zijne taak verlichten; hun getal zal door den Bestuurder worden bepaald, die ook zal toezien dat hij tot deze bediening die leden uitkiest, welke hij weet dat, meer gevorderd in leeftijd, ook door braafheid boven anderen uitmunten. Hunne werkring is, de zieke leden dikwerf te bezoeken, met zorg naar hun toestand te vernemen, en dit den Bestuurder en den prefekt mede te deelen; hen vuriger aan God aan te bevelen, en te zorgen dat zij door de gemeenschappelijke gebeden der Congregatie worden bijgestaan. Neemt de ziekte toe, dan moeten zij zoodra mogelijk den Bestuurder en den prefekt waarschuwen, teneinde deze, volgens hun ambt den zieke kunnen gaan bezoeken en voorkomen dat de in gevaar verkeerende zieke niet sterve alsvorens hij behoorlijk van alle H.H. Sacramenten der stervenden voorzien zij. Het is ook zeer goed niet alleen de zieken als zij bedlegerig zijn meermalen te bezoeken, maar ook als zij van hunne ziekte beginnen te herstellen, en dan zooveel mogelijk zorgen dat zij hen door geestelijke gesprekken in den Heer troosten en opbeuren.

VEERTIENDE HOOFDSTUK.

Regels voor den Koster.

Er kunnen, naar de talrijkheid der Congregatie, twee, drie of vier kosteren zijn. Zij moeten zich wel overtuigd houden, dat zij door de werkzaamheden dezer bediening, naast God, de Moeder Gods en Maagd dienen en voor haar arbeiden. Daarom moeten zij het niet beneden zich rekenen de vergaderplaats uit te vegen of andere nederige werkzaamheden aldaar te verrigten. Vóór alles moeten zij zorgen dat de priestergewaden en al het overige wat bij de H. Offerande der Mis gebruikt moet worden, behoorlijk gereed en uiterst zindelijk zij. Er moet van al het huisraad der Congregatie een register in een boek geschreven worden; en wanneer zij hunne bediening neerleggen, moeten zij dit overhandigen aan hunne opvolgers, wien zij ook onderrigten moeten waar dat alles moet geplaatst worden. Zij moeten alles wat tot deze bediening behoort betamelijk en ordelijk gerangschikt wegleggen en bewaren; alles moet afgesloten en de sleutels bij den Bestuurder der Congregatie gebragt worden. Zij mogen zich niet ligtvaardig of zonder goede reden, en niet dan met verlof van den Bestuurder, uit de vergadering verwijderen, maar behooren te zamen met de anderen al de geestelijke oefeningen der Congregatie bij te

wonen. Niet de minste uitgave mogen zij doen, buiten voorkennis en raad van den Bestuurder. Zij moeten hun genoegen niet zoeken in al te kostbare versieringen. De Bestuurder zal met de noodige voorzichtigheid hun die ten eenenmale verbieden, of ze tenminste zoo weten te matigen, dat er zoo weinig mogelijk onkosten mede gepaard gaan.

VIJFTIENDE HOOFDSTUK.

Regels van den Lezer.

Hij moet zich zoo vroegtijdig mogelijk naar de vergadering begeven. De vergadering immers neemt een aanvang met de lezing uit een godvruchtig boek. Nooit leze hij voor uit een boek, dat niet door den Bestuurder is aangewezen. Aanstonds na de afkondiging van een nieuw bestuur, moet hij de algemeene regels voorlezen. Hij moet niet te haastig lezen, maar met luide duidelijke en heldere stem, en van tijd tot tijd even stilstaan, om hetgeen hij leest en gemakkelijker te doen verstaan en dieper in de harten der hoorders te doen doordringen. Daarom is het noodzakelijk dat hij goed wete en begripe van welk belang de geestelijke lezing is, en hoeveel deze bijdraagt

zoowel tot verbetering des levens, als tot vermeerdering van godsvrucht. Men voege bij de lezers ook zangers, die den leden bij het zingen der metten van de H. Maagd, de zangwijze en den toon aangeven.

ZESTIENDE HOOFDSTUK.

Regels van den Portier.

Ook deze moet zoo vroegtijdig mogelijk naar de vergadering gaan. Hij moet den naam en voornaam van alle leden, volgens alphabetische orde bewerkt en gerangschikt op eene lijst of in een boek opgeteekend hebben, om des te vlugger, wanneer het noodig is, ieders naam te kunnen vinden. De namen moeten zoo zijn ingeschreven, dat met een of ander teeken, volgens bepaling van den Bestuurder er bij te voegen, aangeduid wordt, wie van de vergadering afwezig is en wie er tegenwoordig zijn geweest, en of zij tot de H. Tafel zijn genaderd of niet. Dit boek moet met de grootste zorg bewaard worden, daarom zal men het niet onbedachtzaam aan iemand toevertrouwen, maar alleen aan hem, van wiens trouw en deugdelijkheid de Bestuurder ten volle overtuigd is. Als dit boek volgeschreven is, moet het bij de geschiedboeken der Congregatie weggelegd en bewaard worden.

ZEVENTIENDE HOOFDSTUK.

Regels v. de overige mindere bedienaren.

Indien de Congregatie, naarmate de werkzaamheden die er verrigt moeten worden, nog andere ondergeschikte bedienaren in grooter of kleiner getal mogt noodig hebben, is het geoorloofd hun de regelen, welke zij moeten onderhouden, voor te schrijvén. Maar niets mag er vastgesteld worden, tenzij met overleg en goedvinden van den Bestuurder der Congregatie. Men moet zich ook wachten iets te bepalen, wat met de overige regels in strijd is; maar bovenal moet men bezorgd zijn dat er niets gedaan worde wat niet in alle deelen passend en doelmatig is voor de godsvrucht en het geestelijk voordeel der leden; alles echter, wat daarmede niet is overeen te brengen, of wat aanstootelijk is, moet ten eenemale er uit verwijderd en als van niet de minste kracht beschouwd worden.

BIBL. CONV.
O.F.M.
WIJCHENS

Getuigschrift der Aanneming.

Door dit ons getuigschrift willen wij verklaren, dat onze in Christus beminde . . .
 den . . .
 van het jaar
 is aangenomen als lid der Congregatie, onder den titel van te
 zoódat hij diensvolgens mag en kan verwerken al de aflaten, gunsten, weldaden en voorregten, welke de andere reeds aangenomen leden genieten; en bij overlijden, door al de gebeden, welke volgens gewoonte voor afgestorvene Congregatieleden verrigt worden, door deze onze Congregatie moet geholpen worden.

Gegeven ter voornoemde Congregatie van de Moeder Gods en Maagd, dag en jaar als boven.

De Bestuurder,

De Prefekt,

De Raadschrijver,

AFLATEN

vergund door de Pausen aan de Hoofd-Congregatie, opgericht onder den titel van Maria-Boodschap, in het Romeinsche Collegie, en evenzoo aan al de Congregatiën, die op dezelfde wijze zijn of zullen worden opgericht, mits zij met voornoemde Hoofd-Congregatie wettig vereenigd zijn.

Volle Aflaten

voor alle Christen geloovigen van beider geslacht.

1. Alle Christen geloovigen, hetzij men lid der Congregatie is of niet, indien zij met een waar berouw hunne zonden gebiecht, en het H. Lichaam des Heeren genuttigd hebben en op den titel-feestdag der Congregatie, (te beginnen met de eerste vespers op den vooravond tot zonsondergang van den feestdag), de kerk, kapel of bidplaats der Congregatie godvruchtig bezoeken, en aldaar bidden voor het heil en de uitbreiding des Christendoms, de uitroeiing der ketterijen, den algemeenen en den onderlingen vrede der Christen-Vorster, en het welzijn van den Paus, of andere gebeden volgens

hunne godsvrucht storten, kunnen eenen vollen aflat verdienen.

2. Indien de Congregatie, behalve de H. Maagd, een tweeden titel of patroon heeft, is op dezen feestdag op dezelfde wijze een volle aflat verleend. Indien de Congregatie dezen tweeden titel niet heeft, mag haar Bestuurder elk jaar, met toelating van den Bisschop, een dag naar goedvinden verkiezen.

3. Elk dezer beide feestdagen mag, insgelijks met toelating van den Bisschop, op een anderen dag, zelfs op een Zondag verzet worden, en dan kan men den bovengemelden aflat verdienen op den dag, waarop dan de plechtigheid gevierd wordt, zelfs indien op dezen dag een dubbel feest (festum duplex) invalt, in welk geval *éne* plechtige Votief-Misse van dat verzette feest kan opgedragen worden.

Volle Aflaten

welke alléén door de leden en Bedienaren der Congregatiën, en door hen die deze behulpzaam zijn, kunnen verdiend worden.

1. Op den dag, dat iemand in de Congregatie wordt aangenomen, verdient hij, als hij met een waar leedwezen gebiecht en het

Allerheiligste Sacrament des Altaars in de kerk der Congregatie of in eene andere kerk zal ontvangen hebben, een vollen aflaat en de kwijtschelding van al zijne zonden.

2. Denzelfden aflaat in den ure des doods.

3. Insgelijks de leden eener Congregatie, die, nadat zij met een waar berouw gebiecht hebben, op de dagen der Geboorte en der Hemelvaart van onzen Heer Jesus Christus, en op de feestdagen der Onbevleete Ontvangenis, Geboorte, Boodschap en Hemelvaart van Maria, het H. Lichaam des Heeren aldaar nuttigen.

4. Ook een vollen aflaat *ééns in de week* op *een* van de dagen, op welke men volgens de regelen en de gebruiken der gemelde Hoofd-Congregatie of der andere Congregatiën gewoon is bijeen te komen; mits zij met een waar berouw gebiecht en de H. Communie ontvangen hebbende, de kerk of kapel, bidplaats of vergaderplaats hunner Congregatie bezoeken, en aldaar godvruchtige gebeden aan God opdragen voor de eendragt der Christen-Vorsten, de uitroeiing der ketterijen en de verheffing onzer Moeder de H. Kerk. Wanneer nogtans gedurende dezelfde week de leden der Congregatie twee of drie-maal vergaderen, zal ieder slechts één van deze dagen naar goedvinden mogen kiezen om den aflaat te verdienen. Intusschen moeten zij zich herinneren, dat zij hierin, gelijk

in al het overige van de leiding hunner Bestuurders moeten afhangen.

5. In de Congregatiën, welker leden gewoon zijn des avonds, des nachts, of op een ander uur na den middag te vergaderen, kan naar verkiezing op denzelfden of op den volgenden dag, de volle aflat verdiend worden

6. De Priesters, met het bestuur der Congregatie belast, kunnen (mits zij daartoe van den Bisschop eens voor altijd het verlof hebben verkregen), zoo dikwijls zij de zieke leden of bedienaren der Congregatie bezoeken, en hen door geestelijke vermaningen, hetzij om de ongemakken der ziekte geduldig te verdragen, of om den dood gewillig van de hand des Heeren aan te nemen, trachten te helpen, en hen voor een beeld van den gekruisten Zaligmaker driemaal het *Onze Vader* en het *Wees Gegroet*, volgens de inzichten van den Paus en van onze Moeder de H. Kerk, hebben doen bidden, deze zieken op den dag, waarop zij het Allerheiligste Sacrament ontvangen hebben, een vollen aflat doen verdienen.

7. De volle aflat, die *eens in de week* vergund is, kan *tweemaal 's jaars* door de leden der Congregatiën verdiend worden, alhoewel zij de bidplaats hunner Congregatie niet bezoeken, mits zij eene andere kerk bezoeken, waarin zij het Allerheiligste Sacrament des Altaars ontvangen, na voorafgaande algemeene biecht van geheel hun voorgaande

leven of van hunne laatste algemeene biecht. Bij deze gelegenheid wordt het doen eener algemeene biecht zeer geprezen, gelijk ook door de Pausen eene bijzondere godsvrucht tot de allerheiligste Maagd dringend wordt aanbevolen. Daarenboven wordt den leden der Congregatie op het hart gedrukt, dat zij toch nooit mogen weigeren zich aan den raad en de bevelen van hunne bijzondere Bestuurders met een ijverigen en bereidvaardigen wil te onderwerpen.

Aflaten van zeven jaren,

toegestaan aan dezelfde personen, even zoo dikwijls als zij een der volgende goede werken verrigten.

1. Het lijk van een lid der Congregatie of elk ander geloovige bij eene kerkelijke begrafenis vergezellen.

2. Als zij, door het luiden der klok gewaarschuwd, dat een geloovige in doodstrijd verkeert of sterft, bidden voor de genezing of een zaligen dood van dien zieke, of voor de rust der ziel van dien overledene.

3. Eene openbare of bijzondere godvruchtige bijeenkomst, de goddelijke diensten, geestelijke gesprekken of onderrigtingen bijwonen.

4. Tegenwoordig zijn bij godsdienstige oefeningen, door de Congregatie met toestemming van den Bestuurder goedgevonden, tot lafenis van een overleden lid der Congregatie, of van een anderen geloovige.

5. Misse hooren op een werkdag.

6. Des avonds, alvorens te gaan slapen, het geweten zorgvuldig onderzoeken.

7. Arme zieken, hetzij Congregatie-leden of niet, in gasthuizen of andere huizen bezoeken.

8. De gevangenen bezoeken.

9. Degenen, die in tweedragt leven, met elkander verzoenen.

Verklaring.

De leden der Congregatiën zullen al deze aflaten kunnen verdienen overal waar zij zich bevinden, indien zij in de kerk der plaats waar zij zijn, of elders, zooals zij kunnen, verrigten hetgeen voorgeschreven is om genoemde aflaten te verdienen.

Andere Aflaten.

De leden der Congregatiën verdienen al de aflaten, vergund aan de Statiën van de kerken van Rome, zoo binnen als buiten de

muren dier stad, mits zij in de Vaste en op andere tijden des jaars, op de dagen van die Statie, de kerk, of kapel, of eigene bidplaats indien er eene is, of anders eene andere kerk of kapel der plaats waar zij tijdelijk verblijven, godvruchtig bezoeken, en aldaar zevenmaal het *Onze Vader* en het *Wees gegroet* bidden. *)

*) De aflaten, vergund aan de Statiën van de kerken van Rome, zijn de volgende:

1. Op den feestdag der *Besnijdenis*, op *Drie Koningen*, op de Zondagen van *Septuagesima*, *Sexagesima*, *Quinquagesima*, 30 jaren en 30 quadragenen,

2. Gedurende de veertigdaagsche *Vaste*, op *Asch-Woensdag* en op den vierden *Zondag* van de *Vaste* 15 jaren en 15 quadragenen; op *Palm-Zondag* 25 jaren en 25 quadragenen; op *Witten Donderdag*, volle aflaat; op *Goeden Vrijdag* en op den *Zaterdag vóór Paschen*, 30 jaren en 30 quadragenen; op al de andere dagen van de *Vaste*, 10 jaren en 10 quadragenen.

3. Op den *Zondag van Paschen*, volle aflaat; op al de andere dagen van het *Octaaf*, en op den feestdag van den *H. Markus* en op de *drie Kruisdagen*, 30 jaren en 30 quadragenen.

4. Op 's Heeren *Hemelvaart*, volle aflaat.

5. Op *Pinksteravond*, 10 jaren en 10 quadragenen; op den *Zondag van Pinksteren* en op al de dagen van het *Octaaf*, 30 jaren en 30 quadragenen.

6. Gedurende den *Advent*: op den *derden Zondag*, 15 jaren en 15 quadragenen, op den *eersten*, *tweeden* en *vierden Zondag* en op de *drie Quatertemperdagen*, 10 jaren en 10 quadragenen.

7. Op *Kerstavond*, in de *Nacht-misse* en in de *Aurora-misse*, 15 jaren en 15 quadragenen, en gedurende *den dag*, volle aflaat; op de *drie volgende dagen*, 30 jaren en 30 quadragenen.

Aldus de *Verzameling der aflaten*, gedrukt te Rome in 1871, met goedkeuring van de H. Congregatie der aflaten.

Aflaten voor de Overledenen.

1. Al de bovengemelde aflaten kunnen toegepast worden tot lafenis der zielen van de overledene geloovigen.

2. Het altaar van al de Congregatiën is geprivilegieerd voor alle priesters, die er Misse lezen, doch alleen tot lafenis der zielen, van overledene Congregatie-leden.

3. Maar elke priester der Congregatie, die de Misse leest tot lafenis der ziel van een lid *ziner* Congregatie, kan hetzelfde voorregt genieten, onverschillig aan welk altaar en in welke kerk het ook zij.

Andere voorregten en gunsten.

1. Alle koningen, prinsen, hertogen en graven, die met oppermagt bekleed zijn, als ook hunne eigene en aangehuwde verwanten, in den eersten en tweeden graad slechts, indien zij gevraagd hebben in de Hoofd-Congregatie of elders in andere Congregatiën, reeds opgericht of nog op te rigten, ingeschreven te worden, kunnen, hoewel afwezig, als zij bovenvermelde werken van godsvrucht verrigten, en eene kerk naar gelegenheid en verkiezing bezoeken, de voornoemde aflaten, kwijtscheldingen en ontslagingen insgelijks verdienen.

2. Aan alle geloovigen, die voor het Allerheiligste Sacrament des Altaars, wanneer het in de bidplaatsen der bovengemelde Hoofd-Congregatie of der andere Congregatiën, die daarmede vereenigd zijn of zullen worden, met toelating nogtans van den Bisschop, gedurende drie achtereenvolgende dagen uitgesteld is, eenigen tijd bidden, en de andere voorgeschrevene werken verrigten, worden de aflaten, kwijtscheldingen en ontslagingen vergund, welke zij zouden kunnen verdienen, indien zij de kerken bezochten, waarin het Allerheiligste Sacrament gedurende *veertig* uren is uitgesteld.

3. Aangezien het dikwijls geschiedt dat de geestelijke oefeningen, die gewoonlijk acht dagen duren, om wettige redenen, op sommige plaatsen, volgens omstandigheid van personen, plaatsen en tijden, geen volle acht, maar slechts vijf, zes of zeven dagen kunnen gehouden worden, zoo worden de aflaten, welke alleen verleend zijn aan degenen, die acht dagen lang de oefeningen bijwonen, ook vergund aan hen, die ze gedurende zeven, zes of ten minste vijf achtereenvolgende dagen zullen gehouden hebben.

Den 6 Maart 1776 heeft de H. Cong. der Afl. en der H. Rel: geoordeeld, dat de bovenstaande opgave door de drukpers der apostolische Kamer mogt in het licht gegeven worden.

Gedaan te Rome, ter Secr. v. d. H. Congreg. der aflaten.

J. C. DE SOMALIA, Secr. v. d. H. Congreg. der aflaten.

Plaats † des Zegels.

VI.

MAGTBRIEF,

*waardoor de Algemeene Overste der Societeit
van Jesus eene Congregatie met de Hoofd-
Congregatie van Rome vereenigt.*

N. N. Generaal der Societeit van Jesus.

Aan allen en een ieder die dezen brief zullen lezen, heil en zegen in Hem die de ware en eeuwige zaligheid is. Niet alleen de rede, maar ook het gebruik en de ondervinding hebben altijd aangetoond dat de vergaderingen van godvruchtige personen, voornamelijk die welke onder bescherming der allerheiligste Maagd zijn ingesteld, zoowel wegens den bijzonderen en zekeren bijstand der Moeder Gods, als wegens de bijzondere oefeningen van deugden en godsdienst, die daarin gewoonlijk behartigd worden, alsook door het wederzijdsch goed voorbeeld, dat gemeenlijk zoo krachtig werkt om de harten der menschen op eene gemakkelijke en zachte wijze tot al wat goed is, te leiden, zeer nuttig zijn om den geest van godsvrucht te bevorderen. Daarom heeft onze Societeit, die zich bevlijft alle middelen aan te wenden welke

met hare instelling overeenkomen, om het heil en de volmaaktheid van den evenaaste met Gods hulp te bewerken en te bevorderen, geoordeeld, dat zoo krachtig bevonden middel niet te mogen nalaten. Hierom, derhalve, toen P. CLAUDIUS AQUAVIVA, onze voorzaat, aan Paus GREGORIUS XIII, zaliger gedachtenis, kenbaar gemaakt had, dat in het Collegie van onze Societeit te Rome sedert lang eene Vereeniging van leerlingen onder den titel van Maria Boodschap bestond, en dat de jeugd, die in andere scholen onzer Societeit onderwezen werd, dezelfde regels en dezelfde godsdienstige oefeningen tot haar grootste nut had aangenomen; en dat het derhalve van belang scheen, deze zoo godvruchtige instelling, opdat zij dagelijks meer en meer zoude toenemen, door zijn apostolische magt niet alleen goed te keuren, maar ook met geestelijke gunsten te verrijken, heeft GREGORIUS XIII, zaliger gedachtenis, altijd beziel met den grootsten ijver om de eer van God op alle wijzen te vermeerderen, zich gewaardigd ook in deze zaak, tot meerdere eere Gods, aan die smeekingen van onzen voorzaat te voldoen en dit te verklaren door een apostolischen brief, gegeven den 3 November van het jaar 1584. Deze Paus heeft dan vooreerst in ons Roomsche Collegie de Hoofd-Congregatie voor onze leerlingen alleen, of ook te gelijk met hem voor andere geloovigen door zijne apostolische magt onder den

titel van Maria Boodschap opgericht en ingesteld, en haar verscheidene aflaten en voorregten uit de schatten der H. Kerk milddadig vergund. Daarna heeft hij den tijdelijken Generaal of Vicaris-Generaal voor altijd gemagtigd om in al de Collegiën der Sociëteit zoo voor onze leerlingen alleen, als te gelijk voor andere geloovigen, die tot hunnen geestelijken voortgang zouden wenschen leden daarvan te zijn, onder den titel van Maria-Boodschap, dusdanige Congregatiën, zonder eenig nadeel nogtans der Collegiën of der kerken aan deze toebehoorende, op te rigten en met de Hoofd-Congregatie van Rome als leden met het hoofd te vereenigen; zoodat zij al de gunsten, aflaten, kwijtscheldingen en alle andere voorregten als de Hoofd-Congregatie zullen genieten.

Daarenboven heeft dezelfde Paus deze Congregatiën, zoowel de Hoofd-Congregatie als alle andere aan deze verbonden en ondergeschikt, op zulk eene wijze aan de zorg onzer Sociëteit toevertrouwd, dat het aan den Generaal of Vicaris-Generaal toekomt, die Congregatiën, hetzij in persoon, hetzij door iemand uit de Sociëteit van hem daartoe gekozen, te bezoeken, ter harer goede bestiering welke besluiten ook uit te vaardigen, en de reeds uitgevaardigde uit te leggen; ja zelfs om ook later naar eisch van zaken en tijden, gelijk zij zulks in den Heer nuttig zullen oordeelen, die te veranderen, te verbeteren en te wijzigen.

Paus SIXTUS V, ingelijks met eenen grooten ijver ontvlamd om de eere Gods uit te breiden, en de zaligheid van de kudde des Heeren, welke aan zijne herderlijke zorg was toevertrouwd, te bevorderen, gunstig toestemmende in de smeekingen van onzen zelfden voorzaat, heeft naderhand de gemelde magtiging en de bulle van Paus GREGORIUS, zijnen voorzaat, zoo uitgebreid, dat het aan den Generaal of aan den Vicaris-Generaal onzer Sociëteit voor altijd toegestaan en vergund is niet slecht ééne, maar meerdere Congregatiën voor de leerlingen alléén, of voor anderen te zamen, zoo onder den titel van Maria-Boodschap, als onder eene andere benaming of titel, in alle kerken, huizen, Collegiën en Seminariën onzer Sociëteit en in andere plaatsen, welke onder haar bestuur en opzicht staan, en aan hare zorg toevertrouwd zijn, met apostolische magt op te rigten en in te stellen; en deze alsdan met de voornoemde Hoofd-Congregatie te vereenigen, en daaraan al de volle of andere aflaten, kwijtscheldingen, ontbindingen, uitzonderingen, vrijheden en de overige gunsten, vergunningen, geestelijke en tijdelijke voorregten, die aan de Hoofd-Congregatie of aan andere Congregatiën, welke met deze vereenigd zijn of vereenigd zullen worden of, aan hare leden zoo leerlingen als anderen vergund zijn of zullen worden, voor altijd mede te deelen, en dit alles tot genoemde

Congregatiën en hare leden, al zijn deze geene scholieren, zonder onderscheid en in gelijke mate uit te breiden, hun toe te staan en te verleenen.

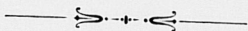
BENEDICTUS XIV, zaliger gedachtenis, gelijk in zijnen apostolischen brief onder het gouden zegel, uitgegeven den 27 September 1748, en in eenen anderen van den 8 September 1751 wijdloopig is uitgelegd, heeft al deze vergunningen en voorregten bevestigd en vermeerderd. Paus LEO XII, zaliger gedachtenis, heeft door eenen apostolischen brief, bij wijze van breve, uitgegeven den 17 Mei 1824, bepaald dat die aan ons in hunne volheid vergund blijven. Daarenboven heeft hij ze allen in eenen bijzonderen brief van 7 Maart 1825 door Apostelisch gezag goedgunstig uitgebreid tot alle andere Congregatiën, waar die ook bestaan mogen, ofschoon ze noch in de kerken of huizen der Sociëteit opgericht, noch aan de zorg der Sociëteit toevertrouwd waren.

Daarom, aangezien de in Christus oprecht beminde heeren prefekt en assistenten van de Congregatie, ten gevolge hunner groote liefde tot God en godsvrucht jegens de allerheiligste Maagd, Ons in hunnen naam en in dien der overige leden hunner Congregatie, zoo door hen zelven als door de in Christus oprecht beminde heeren prefekt en assistenten der Hoofd-Congregatie van Rome gebeden hebben, dat het ons gelieve,

ingevolge de magt welke de Apostolische
 Stoel, gelijk wij gezegd hebben, Ons heeft
 vergund, eene Congregatie onder naam
 van op te rigten, en met de gemelde
 Hoofd-Congregatie te vereenigen; terwijl wij
 zulke godsvrucht niet alleen met liefde be-
 groeten, maar ook ten hoogste prijzen, zoo
 rigten wij door de magt aan Ons, gelijk
 hier boven gezegd is, toegestaan, eene Con-
 gregatie als boven bedceld is op, en verbinden
 en vereenigen die met de Hoofd-Congregatie
 van Rome; en al de voorregten, ook de volle
 aflaten, en alle overige gunsten die aan de
 Hoofd-Congregatie of aan andere met deze,
 gelijk hier boven is gezegd, vereenigde Con-
 gregatiën vergund zijn of vergund zullen
 worden, worden op dezelfde wijze, zoo als
 die aan de Hoofd-Congregatie zijn toegestaan,
 haar ook medegedeeld en verleend, in den
 naam van de Allerheiligste Drievuldigheid,
 van den Vader, den Zoon en den H. Geest,
 wier goddelijke Majesteit wij ootmoedig bid-
 zich te gewaardigen deze vergunning in den
 Hemel goed te keuren en te bevestigen, de leden
 der Congregatie met vermeerdering van hemel-
 sche gaven verrijkt, dagelijks in hare oogen
 welgevalliger te maken en eenmaal in het
 bezit der eeuwige heerlijkheid, hun te ver-
 leenen dat zij haar aanschijn en dat der
 allerheiligste Maagd, na haar getrouw en
 godvruchtig gediend te hebben, eeuwig mogen
 aanschouwen.

Tot oorkonde der waarheid, hebben wij bevolen dezen eigenhandig onderteekenden brief met het zegel onzer Sociëteit te bekrachtigen.

Gegeven te Rome, den

VII.

GEBEDEN

en andere geestelijke oefeningen van
de Congregatie der H. Maagd.

DAGELIJKSCHE GEBEDEN

(volgens den 13. der alg. reg.)

DES MORGENS.

Akte van Geloof, Hoop en Liefde.
Vervolgens driemaal het Onze Vader
en Wees Gegroet, ter eere van de
Allerheiligste Drievuldigheid, het: Ik ge-
loof in God den Vader, en het:

Salve Regina.

Wees gegroet, Koningin, Moeder der barm-
hartigheid. Ons leven, onze zoetheid, onze

hoop, wees gegroet. Tot u roepen wij ballingen, kinderen van Eva. Tot U zuchten wij, klagend en weenend in dit dal van tranen. Welaan dan, onze voorspreekster, wend uwe barmhartige oogen tot ons. En toon ons, na deze ballingschap, de gezegende vrucht uws lichaams, Jesus. O meêdoogende, o goeder-tierene! o zoete Maagd Maria!

DES AVONDS.

Na zijn geweten onderzocht te hebben, bidt men een A k t e v a n B e r o u w.

Daarna één Onze Vader en één W e e s g e g r o e t.

Vervolgens den Psalm:

De Profundis.

Uit de diepte heb ik tot U geroepen, o Heer; Heer, verhoor mijne stem.

Laat uwe ooren luisteren naar de stem mijner smeeking.

Indien gij, Heer, de ongerechtigheden gadeslaat, Heer, wie zal er bestaan?

Omdat er bij U ontferming is, en om uwe wet, heb ik op U, o Heer, vertrouwd.

Mijne ziel heeft op zijn woord vertrouwd; mijne ziel heeft op den Heer gehoopt.

Dat Israël op den Heer hoope, van den morgenstond tot den nacht toe.

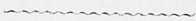
Want bij den Heer is barmhartigheid, en bij Hem is overvloedige verlossing.

En Hij zal Israël verlossen uit al zijne ongerechtigheden.

Heer, geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte hen.

Dat zij rusten in vrede. Amen.

GEBEDEN

BIJ DE

Gewone Vergaderingen.

Gebeden bij de gewone Vergaderingen.*)

Veni, Sancte Spiritus.

(KERKGEZANG.)

Kom, o Heilige Geest! daal neer,
Zend van uit der heemlensfeer
Van uw goddlijk licht een straal;
Kom, der armen Vaderzoet,
Kom, o Bron van alle goed,
Kom, o licht der harten, daal.

Beste Trooster in de smart,
Zoete Gastvriend voor het hart,
Zielsverkwikking, o zoo zoet!
Rust voor 't hart in zwoegenstijd,
Laafnis in verwoeden strijd,
Troost voor wie in tranen boet.

*) Uit het Gebedenboekje der Hoofd-Congregatie: Preci solite recitarsi nelle Congr. prima-primaria Rome 1867) Deze gebeden wijziget zij nogtans eenigszins op Feestdagen en eenige andere tijden van het jaar.

*)
 Zaligst Licht! o, dat uw straal
 Tot in 't diepst des harten daal
 Van ons aan uw leiding trouw.
 Zonder uw genadekracht
 Niets is dan des menschen magt,
 Niets, wat hem niet schaden zou.

—

Reinig wat daar is besmeurd,
 Drenk al wat verdord daar treurt,
 Heel ook wat er wond ontving;
 Buig in ons het stug gemoed,
 't Koude hart verwarme uw gloed,
 Rigt weer wat er dwalen ging.

—

Geef hem, die U trouw belijdt.,
 En wiens zeeke hoop gij zijt,
 't Heilig Zevengavental.
 Geef het loon der deugd bereid,
 Geef een dood, die zaligheid
 Eeuwige vreugd ons schenken zal.
 Amen.

H. J. H. MARIJNEN S. J.

Kom, Schepper-Geest.

Veni, Creator Spiritus,
 Mentis tuorum visita,
 Imple superna gratia,
 Quae tu creasti pectora.

Qui diceris Paraclitus,
 Altissimi donum Dei,
 Fons vivus, ignis charitas,
 Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
 Digitus paternae dexteræ,
 Tu rite promissum Patris,
 Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
 Infunde amorem cordibus,
 Infirma nostri corporis,
 Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
 Pacemque dones protinus,
 Ductore sic te praevio,
 Vitemus omne noxum.

Per te sciamus, da Patrem,
 Noscames atque Filium,
 Teque utriusque Spiritum,
 Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
 Et Filio, qui a mortuis,
 Surrexit, ac Paraclito,
 In saeculorum saecula.

Amen.

Veni, Creator Spiritus.

Kom, Schepper-Geest, daal op ons neer,
Bezoek 't gemoed der uwen weer;
Vervul met bovenaardsche kracht,
De harten door U voortgebracht.

Gij, Wien men den vertrooster noemt,
Des Allerhoogsten gave roemt,
De levensbron, vuur, liefdegloed,
En zoete zalving voor 't gemoed.

Gij, zevenvoudig gavenpand,
De vinger van Gods regterhand,
Die 's Vaders waar Belofde zijt,
En tong met talengaaft verblijdt.

Maak, dat de zinnen 't licht bestraal',
Uw liefde in aller harten daal',
En Gij ons lichaam t' allen tijd
Een steun in zijne zwakheid zijt.

Drijf ver den vijand van ons heen,
Verleen ook uwen vreê meteen;
Dat, door uw leiding zóó behoed,
Wij al ontgaan wat schade doet.

Dat elk door U den Vader eer'
Den zoon ook door U kennen leer',
En U, hun beider Geest, altijd
Onwrikbaar in geloof belijdt'.

Zij God den Vader lof geboôn,
En zijn uit 't graf verreezen Zoon,
En aan den Trooster, met hen één,
Door alle eeuwen eeuwen heen.

Amen.

H. J. H. MARIJNEN S. J.

v. Zend uwen Geest, en zij zullen geschapen worden.

r. En gij zult het aanschijn der aarde vernieuwen.

LAAT ONS BIDDEN.

o God, die de harten der geloovigen door de verlichting van den Heiligen Geest hebt onderwezen; geef, dat wij in denzelfden Geest wat regt is smaken en ons altijd in zijne vertroosting verheugen.

Wij bidden U, o Heer door de voorspraak der H. Maria, altijd Maagd, bescherm deze vergadering tegen allen tegenspoed, en van ganscher harte voor U nedergeworpen, bevrijd haar genadig van alle listen der vijanden.

Wij bidden U, o Heer, voorkom onze werken door den invloed uwer genade, en voltrek ze door uwe medewerking, opdat al onze gebeden en handelingen altijd van U beginnen en, eenmaal door U begonnen, ook door U voltrokken worden. Door onzen Heer Jesus Christus uwen Zoon, die met U leeft en heerscht in de eenheid van denzelfden H. Geest, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

(Men bidt een gedeelte van de Getijden der H. Maagd, en daarna eene harer Antiphonen volgens den tijd des jaars, als volgt):

Van den Advent tot Maria-Lichtmis.

Alma redemptoris Mater.

Verhevene Moeder des Verlossers, die voor ons een opene poort des hemels en sterre der zee blijft.

Komt het vallend volk, dat wenscht op te staan, te hulp.

Gij, die tot verbazing der natuur uwen Heiligen Schepper hebt gebaard, Maagd te voren en Maagd daarna.

o, Neem dien groet uit Gabriëls mond, en ontferm U over de zondaars.

v. De Engel des Heeren heeft Maria gebodschapt.

r. En zij heeft ontvangen van den H. Geest.

LAAT ONS BIDDEN

Wij bidden u, Heer, stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des engels de menschwording van Christus uwen Zoon gekend hebben, door zijn lijden en kruis tot de glorie der verrijzenis gebracht worden. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Heilige Maria, zonder vlek ontvangen! Bid voor ons.

*Van Kerstavond tot Maria-Lichtmis, het
vers en Gebed veranderen als volgt:*

v. Na het baren zijt gij ongeschondene
Maagd gebleven.

R. Moeder van God, wees onze voorspraak.

LAAT ONS BIDDEN.

o God, die door de vruchtbare maagdelijkheid der heilige Maria de gaven der eeuwige zaligheid aan het menschelijk geslacht hebt verleend, wij bidden u, verleen ons, dat wij de voorspraak van haar mogen gevoelen, door wie wij verdiend hebben den oorsprong des levens te ontvangen, onzen Heer Jesus Christus uwen Zoon. Amen.

Heilige Maria, zonder vlek ontvangen! Bid voor ons.

Van Maria-Lichtmis tot Witten Donderdag.

Ave, Regina Coelorum.

Wees gegroet, Koningin der Hemelen; wees gegroet, Vorstin der engelen.

Wij groeten u, o reine stam; wij groeten u, o hemelpoort, waaruit voor de wereld het licht is ontsproten.

Verblijd u, glorierijke Maagd, die schoon zijt boven allen.

Wees gegroet, o hoog-verheerlijkte, en bid Christus voor ons.

v. Gedoog dat ik u love, heilige Maagd.

R. Geef mij sterkte tegen uwe vijanden.

LAAT ONS BIDDEN.

Barmhartige God, wil onze zwakheid ondersteunen, opdat wij, die de gedachtenis der heilige Moeder Gods viëren, door den bijstand van hare voorspraak uit onze zonden mogen opstaan. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Heilige Maria, zonder vlek ontvangen!
Bid voor ons.

Van Paschen tot H. Drievuldigheids-Zondag.

Regina Coeli.

Verblijd u, Koningin des Hemels, alleluja.
Want dien gij waardig geweest zijt te dragen, alleluja.

Is verrezen, gelijk Hij voorzegd heeft, alleluja.

Bid God voor ons, alleluja.

v. Verheug en verblijd u, Maagd Maria, alleluja.

R. Want de Heer is waarlijk verrezen, alleluja.

LAAT ONS BIDDEN.

o God, die door de verrijzenis van uwen Zoon, onzen Heer Jesus Christus, U gewaardigd hebt de wereld te verblijden; wij bidden U, geef dat wij door zijne Moeder de Maagd Maria, de vreugde van het eeuwig leven mogen verwerven. Door denzelfden Christus onzer Heer. Amen.

Heilige Maria, zonder vlek ontvangen!
Bid voor ons.

Van H. Drievuldigheids-Zondag tot den Advent.

Salve Regina.

Wees gegroet, Koningin, Moeder der barmhartigheid.

Ons leven, onze zoetheid en onze hoop, wees gegroet.

Tot u roepen wij ballingen, kinderen van Eva.

Tot u zuchten wij, klagend en weenend in dit dal van tranen.

Welaan dan, onze voorspreekster, wend uwe barmhartige oogen tot ons.

En toon ons, na deze ballingschap, de gezegende vrucht uws ligchaams, Jesus.

o Meêdoogende, o goedertierene,

o Zoete Maagd Maria!

v. Bid voor ons, heilige Moeder Gods.

R. Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

Almagtige eeuwige God, die door de medewerking van den Heiligen Geest het ligchaam en de ziel der glorierijke Maagd en Moeder Maria tot eene waardige woonplaats van uwen Zoon hebt bereid: geef, dat wij, die ons in hare gedachtenis verblijden, door hare goedertierene voorspraak van alle aanstaande kwaad en van den eeuwigen dood bevrijd worden. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Heilige Maria, zonder vlek ontvangen!
Bid voor ons.

Vervolgens de Onderrigting.

Na de Onderrigting.

v. Sterk, o God! wat gij gewrocht hebt in ons.

R. Van uit uwen heiligen tempel te Jerusaleem.

LAAT ONS BIDDEN.

Verleen ons, o Heer, den bijstand uwer genade, opdat wij, al wat gij ons door uwe verlichting hebt leeren kennen, door uwe hulp ook mogen volbrengen. Door Christus onzen Heer. Amen.

Litanie van de Heilige Maagd Maria.

Kyrie, eleïson.
Christi, eleïson.

Kyrie, eleïson.
Christi, audi nos.
Christi, exaudi nos.
Pater de cœlis Deus,
miserere nobis.
Fili Redemptor mundi
Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus,
miserere nobis.
Sancta Trinitas unus
Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro
nobis.
Sancta Dei Genetrix,
ora pro nobis.
Sancta Virgo virginum,
ora pro nobis.
Mater Christi, ora pro
nobis.
Mater divinæ gratiæ,
ora pro nobis.
Mater purissima, ora
pro nobis.
Mater castissima,
Mater inviolata,

Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u on-
zer.

Heer, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader,
ontferm u onzer.

God Zoon, verlosser der
wereld, ontf. u onzer.
God, Heilige Geest, ont-
ferm u onzer.

Heilige Drieuldigheid,
één God, ontf. u onzer.
Heilige Maria, bid voor
ons.

Heilige Moeder Gods.
bid voor ons.

Heilige Maagd der
Maagden, bid voor ons
Moeder van Christus,
bid voor ons.

Moeder der goddelijke
genade, bid voor ons.
Allerreinste Moeder, bid
voor ons.

Allerzuiverste Moeder,
Ongeschondene Moeder,

Mater intemerata,
Mater amabilis,
Mater admirabilis,
Mater Creatoris,
Mater Salvatoris,
Virgo prudentissima,

Virgo veneranda,
Virgo prædicanda,
Virgo potens,
Virgo clemens,
Virgo fidelis,
Speculum justitiæ,

Sedes sapientiæ,
Causa nostræ læti-
tiæ,

Vas spirituale,
Vas honorabile,
Vas insigne devoti-
onis,

Rosa mystica,
Turris Davidica,
Turris eburnea,
Domus aurea,
Foederis arca,
Janua coeli,
Stella matutina,
Salus infirmorum,
Refugium peccatorum,
Consolatrix afflictorum,

Ora pro nobis.

Onbevleete Moeder,
Beminnelijke Moeder,
Wonderbare Moeder,
Moeder des Scheppers,
MoederdesZaligmakers,
Allervoorzichtigste

Maagd,

Eerwaardige Maagd,
Lofwaardige Maagd,
Magtige Maagd,
Goedertierene Maagd,
Getrouwe Maagd,

Spiegel der recht-
vaardigheid,

Zetel der Wijsheid,
Oorzaak onzer blijd-
schap,

Geestelijk vat,
Eerwaardig vat,
Uitmuntend vat van
godsvrucht,

Geestelijke roos,
Toren van David,
Ivoren toren,
Gulden Huis,

Ark des verbonds,
Deur des hemels,
Morgenster,

Behoud der zieken,
Toevlucht der zondaren,
Troosteres der bedruk-
ten,

Bid voor ons.

Auxilium Christiano- rum,	Hulp der Christenen,	
Regina Angelorum,	Koningin der engelen,	
Regina patriarcharum,	Koningin der aarts- vaders,	Bid voor ons.
Regina prophetarum,	Koningin der pro- pheten,	
Regina apostolorum,	Koningin der apos- telen,	
Regina martyrum	Koningin der mar- telaren.	
Regina confessorum,	Koningin der belijders,	
Regina virginum,	Koningin der maagden,	
Regina sanctorum omnium,	Koningin van alle hei- ligen,	
Regina, sine labe originali concepta,	Koningin, zonder erf- smet ontvangen,	
Regina sacratissimi Rosarii,	Koningin van den aller- heiligsten Rozenkrans,	
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.	Iam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.	
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.	Iam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.	
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, mise- rere nobis.	Iam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm u onzer, Heer.	
Christi, audi nos.	Christus, hoor ons.	
Christi, exaudi nos.	Christus, verhoor ons.	
Kyrie, eleison	Heer, ontferm u onzer.	

Christi eleïson.
Kyrie, eleïson.

Christus, ontf. u onzer.
Heer, ontferm u onzer

Onze Vader, enz.

Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlugt, Heilige Moeder Gods, verstoot onze gebeden niet in onzen nood, maar bevrijd ons altijd van alle gevaren, glorieijke en gezegende Maagd, onze Vrouwe, onze Middelaressen, onze Voorsprekster, verzoen ons met uwen Zoon, beveel ons aan uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

v. Bid voor ons, Heilige Moeder Gods!

r. Opat dat wij de beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden u, Heer, stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des engels de menschwording van Christus uwen Zoon gekend hebben, door zijn lijden en kruis tot de glorie der verrijzenis gebragt worden. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

v. Bid voor ons, Heilige Joseph!

r. Opat dat wij de beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden u, o Heer, dat wij door de verdiensten van den Bruidegom uwer aller-

heiligste Moeder mogen geholpen worden opdat wij, hetgeen wij door ons zelve niet kunnen bekomen, door zijne voorspraak mogen verkrijgen. Die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

v. Bid voor ons, Heilige Aloysius!

~ R. Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

o God, uitdeeler der hemelsche gaven, die in den engelachtigen jongeling Aloysius eene wonderbare onschuld van leven met eene even groote boetvaardigheid vereenigd hebt, geef ons door zijne verdiensten en voorbede, dat wij, die hem in zijne onschuld niet gevolgd hebben, hem ten minste in zijne boetvaardigheid mogen navolgen. Door Christus onzen Heer. Amen.

v. Wees uwe vergadering indachtig,

R. Welke gij van het begin hebt bezeten.

v. Laat ons bidden voor onzen Paus N.

R. De Heer spare hem, behoude hem in het leven, make hem gelukzalig op aarde, en levere hem niet over aan den wil zijner vijanden.

v. Laat ons bidden voor onze weldoeners.

R. Gewaardig u, o Heer, al degenen, die ons weldoen om Uwen Naam, met het eeuwig leven te beloonen. Amen.

v. Laat ons bidden voor de overledene geloovigen.

R. Heer, geef hun de eeuwige rust en het eeuwig licht verlichte hen.

v. Voor onze afwezige medebroeders.

R. Mijn God, maak uwe dienaren zalig, die op U hopen.

v. Heer, zend hun bijstand uit de heilige plaats.

R. En bescherm hen uit Sion.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot u.

LAAT ONS BIDDEN.

o God, wij bidden U, verbreek door uwe goedertierendheid de banden onzer zonden, en bewaar, door de voorspraak van de gelukzalige Maagd Maria en van alle Heiligen, ons uwe dienaren, onze weldoeners en medeburgers in alle heiligheid; wil onze bloedverwanten, nabestaanden en vrienden van hunne ongerechtigheden zuiveren en hen met deugden versieren; geef ons vrede en heil; verwijder alle zichtbare en onzichtbare vijanden; weer de begeerten des vleesches van ons af; verleen ons gunstig weer en vruchtbaarheid der aarde; schenk liefde aan onze vrienden; en wil deze stad met al hare inwoners van alle ziekte en van de magt der ongeloovigen ongedeerd bewaren; en verleen den geloov-

vigen hier op aarde een gelukkig leven en den overledenen de eeuwige rust. Behoed onzen H. Vader N., onzen Bisschop, al onze overheden, en geheel het Christen volk tegen alle onheilen, en uw zegen zij altijd op ons. Door Christus onzen Heer. Amen.

*Als de tijd toelaat zingt men een lofzang
ter eere der H. Maagd.*

v. De Goddelijke hulp blijve altijd met ons.

R. Amen.

Geloofd zij Jesus Christus!

In alle eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBEDEN.

voor een overledene der Congregatie.

Laat ons bidden voor onze overledene broeder N.

v. Heer, geef hem de eeuwige rust:

R. En het eeuwige licht verlichte hem.

De Profundis.

Uit de diepte heb ik tot U geroepen, o Heer: Heer verhoor mijne stem.

Laat uwe ooren luisteren naar de stem mijner smeeking.

Indien gij, Heer, de ongerechtigheden gadeslaat, Heer, wie zal er bestaan?

Omdat er bij U ontferming is, en om uwe wet, heb ik op U, o Heer, vertrouwd.

Mijne ziel heeft op zijn woord vertrouwd; mijne ziel heeft op den Heer gehoopt.

Dat Israël op den Heer hope, van den morgenstond tot den nacht toe.

Want bij den Heer is barmhartigheid, en bij Hem is overvloedige verlossing.

En Hij zal Israël verlossen uit al zijne ongerechtigheden.

Heer, geef hun de eeuwige rust

En het eeuwig licht verlichte hen.

v. Van de poort der hel

R. Verlos, Heer! zijne ziel.

v. Dat zij ruste in vrede.

R. Amen.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, o Heer, ontsla de ziel van uwen dienaar N., onzen broeder, opdat hij voor de wereld gestorven, voor U leve; en wat hij door de zwakheid des vleesches in het menschelijk verkeer mocht misdaan hebben, wil hem dit door de vergiffenis uwer

allerbarmhartigste goedheid genadiglijk kwijtschelden.

o God, milddadig in het schenken van vergeving, en minnaar van de zaligheid der menschen, wij smeeken uwe goedertierenheid, dat gij, door de voorspraak der gelukzalige Maria, altijd Maagd, en van al uwe Heiligen, de broeders, bloedverwanten en weldoeners van deze vereeniging, welke uit de wereld gescheiden zijn, tot de gemeenschap der eeuwige zaligheid wilt doen komen.

o God! Schepper en Verlosser aller geloovigen, schenk aan de zielen uwer dienaren en dienaressen vergiffenis van alle zonden, opdat zij de kwijtschelding, waarnaar zij altijd verlangd hebben, door onze godvruchtige smekingten mogen verwerven. Die leeft en heerscht in de eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

v. Heer, geef hun de eeuwige rust;

r. En het eeuwig licht verlichte hen.

Dat door Gods barmhartigheid zijne ziel en de zielen van alle geloovigen rusten in vrede. Amen.

GEBED

als iemand der Congregatie gevaarlijk ziek is.

Laat ons bidden voor onzen broeder N. die ziek is.

Almachtige eeuwige God, altijddurende zaligheid der geloovigen, wij smeeken U om den bijstand uwer barmhartigheid voor uwen dienaar die ziek is; verhoor onze gebeden, opdat hij, in de gezondheid hersteld, u zijne dankbaarheid in uwe Kerk betuige. Door Christus onzen Heer. Amen.

OPDRACHT

aan den tweeden Patroon der Congregatie.

Heilige N., machtige voorspreker bij God, ik verkies u heden, voor geheel mijn leven tot een bijzonderen patroon, leidsman en bestuurder van mijne ziel en mijn lichaam, van mijne gedachten, woorden en werken, van mijne begeerten en genegenheden, van mijne eer en goederen, van mijn leven en mijnen dood. Ik neem mij vastelijk voor, uwen heiligen naam te verheffen, en uwe eer te bevorderen zooveel het mij zal mogelijk zijn. Ik bid u dan vurig, ontvang mij voor uwen eeuwigen dienaar, help mij in al mijne werken, en verlaat mij niet in het uur van mijnen dood. Amen.

Gebeden bij de Raadsvergaderingen.

VÓÓR DE BERAADSLAGING.

De Lofzang met het vers en gebed tot den H. Geest blz. 98.

Onze Vader. — Wees gegroet.
 Heilige Maria, zonder vlek ontvangen,
 Bid voor ons.

NA DE BERAADSLAGING.

v. Sterk, o God, wat Gij gewrocht hebt
 in ons.

B. Van uit uwen heiligen tempel te Jeru-
 salem.

Onze Vader. — Wees gegroet.
 Heilige Maria, zonder vlek ontvangen,
 Bid voor ons.

Geloofd zij Jesus Christus!

In alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebeden bij de Verkiezingen.

VÓÓR DE VERKIEZING.

*De Lofzang met het vers en gebed tot den
 H. Geest, blz. 98.*

NA DE VERKIEZING.

*Als het nieuwe Bestuur is afgekondigd, wordt
 het H. Sacrament uitgesteld; vervolgens de
 Lofzang:*

„Te Deum laudamus”, blz. 146.

„Benedictio”, blz. 148.

GEBEDEN

bij de uitdeeling der Maand-Patronen.

Het godvruchtig gebruik om voor elke maand des jaars eenen bijzonderen patroon aan te nemen, komt van den II. Franciscus de Borgia. Nog te midden der wereld levende als Grande van Spanje en hertog van Gandia, had hij reeds de heerlijkste uitwerkselen van deze heilzame oefening bij zijne huisgenooten ondervonden; toen hij nu Algemeen Overste der Sociëit van Jezus was geworden, liet hij niet na, haar ook in de Huizen zijner Orde in te voeren. Van daar is dit gebruik in de Congregatiën der allerheiligste Maagd overgegaan.

De uitdeeling der maandbriefjes wordt op de volgende wijze in de laatste bijeenkomst van elke maand gedaan.

De Bestuurder neemt vooraf een briefje en leest het af voor geheel de Congregatie, opdat zij wete onder de bescherming van welken Heilige zij de volgende maand bijzonderlijk gesteld is; daarna komt elk lid der Congregatie op zijne beurt aan den voet des altaars nederknien en ontvangt van den Bestuurder een briefje, dat hem aanwijst, welken bijzonderen Patroon hij in al zijne noodwendigheden voornamelijk moet aanroepen; dit briefje bevat tegelijker tijd eene grondspreuk tot overdenking, eene deugd ter beoefening en eindelijk een of meer personen, die hij in zijne gebeden aan God bijzonder zal aanbevelen. Op het einde van deze plechtigheid leest men de Litanie van alle Heiligen welke voor dezen dag de plaats vervangt van die der II. Maagd Maria.

1. Met het begin der maand zal men zich op eene bijzondere wijze onder de bescherming stellen van den Heilige, dien men voor Patroon heeft ontvangen. 2. Men zal hem 's morgens en 's avonds bijzonder aanroepen. 3. Op zijnen feestdag of wel den volgenden Zondag, zal men tot de heilige Sacramenten naderen. 4. Het is raad-

zaam, zijn leven te lezen, opdat iedereen hem navolge volgens zijnen staat. 5 Op het einde der maand zal men hem bedanken voor al de gunsten, die men door zijne voorspraak van God heeft bekomen, en men zal zich nog eens voor het overige zijns levens in zijne bescherming aanbevelen.

Na de gewone gebeden en de onderrigting :

v. Sterk, o God, hetgeen gij gewrocht hebt in ons.

R. Van uit uwen heiligen tempel te Jerusalem.

LAAT ONS BIDDEN.

Verleen ons, o Heer, den bijstand uwer genade, opdat wij, al wat gij ons door uwe verlichting hebt leeren kennen, door uwe hulp ook mogen volbrengen. Door Christus, onzen Heer. Amen.

Nu worden de briefjes der Maand-Patronen uitgedeeld, waarna gebeden wordt :

v. Bid voor ons, heilige N. (*hier noemt men den algemeenen Patroon.*)

R. Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

o God, die ons elke maand een der Hemelingen tot patronen schenkt, verleen ons genadig, dat wij allen door de voorspraak van den heiligen N., dien wij voor deze maand

als beschermers van uwe goedheid ontvangen hebben, alsook onze ouders, onze vrienden en vijanden, den krachten bijstand uwer genade mogen ondervinden, en door die hulp gesterkt, ook de deugd, welke hij ons door zijn voorbeeld geleerd heeft, mogen beoefenen. Door Christus, onzen Heer. Amen.

Als het maandbriefje een geheim aangeeft in plaats van een Heilige, kan men het volgend gebed lezen :

Almachtige eeuwige God, geef ons door het geheim.... vermeerdering van geloof, hoop en liefde, en opdat wij waardig worden te verkrijgen wat Gij belooft, doe ons beminnen wat gij gebiedt. Door Christus, onzen Heer. Amen.

Litanie van alle Heiligen.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

God H. Geest, ontferm U onzer.

H. Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer

H. Maria, bid voor ons.

- H. Moeder Gods, bid voor ons.
 H. Maagd der Maagden bid voor ons.
 H. Michael, bid voor ons.
 H. Gabriël, bid voor ons.
 H. Raphaël, bid voor ons.
 Alle H. Engelen en Aartsengelen, bidt voor ons.
 Alle H. Koren der zalige geesten, bidt voor ons.
 H. Joannes de Dooper, bid voor ons.
 H. Joseph, bid voor ons.
 Alle H. Patriarchen en Profeten, bidt voor ons.
 H. Petrus,
 H. Paulus,
 H. Andreas,
 H. Jacobus,
 H. Joannes,
 H. Thomas,
 H. Jacobus,
 H. Philippus,
 H. Bartholomeus,
 H. Mattheus,
 H. Simon,
 H. Thaddeus,
 H. Mathias,
 H. Barnabas,
 H. Lucas,
 H. Marcus,
 Alle H. Apostelen en Evangelisten, bidt voor
 ons.
 Alle H. Discipelen des Heeren, bidt voor ons.
 Alle H. Onnoozele Kinderen, bidt voor ons.
 H. Stephanus, bid voor ons.
 H. Laurentius, bid voor ons.

Bid voor ons.

H. Vincentius, bid voor ons.
 H. Fabianus en Sebastianus, bidt voor ons.
 H. Joannes en Paulus, bidt voor ons.
 H. Cosmas en Damianus, bidt voor ons.
 H. Gervasius en Protasius, bidt voor ons.
 Alle H. Martelaars, bidt voor ons.
 H. Silvester,
 H. Gregorius,
 H. Ambrosius,
 H. Augustinus,
 H. Hieronymus,
 H. Martinus,
 H. Nicolaus,
 Alle H. Bisschoppen en Belijders, bidt voor ons.
 Alle H. Leeraren, bidt voor ons.
 H. Antonius, bid voor ons.
 H. Benedictus, bid voor ons.
 H. Bernardus, bid voor ons.
 H. Dominicus, bid voor ons.
 H. Franciscus, bid voor ons.
 Alle H. Priesters en Levieten, bidt voor ons.
 Alle H. Monniken en Kluizenaars, bidt voor ons.
 H. Maria Magdalena,
 H. Agatha,
 H. Lucia,
 H. Agnes,
 H. Cecilia,
 H. Catharina,
 H. Anastatia.
 Alle H. Maagden en Weduwen, bidt voor ons.
 Alle Heiligen Gods, bidt voor ons.
 Wees genadig, spaar ons Heer.

Bid voor ons.

Bid voor ons.

Wees genadig, verhoor ons Heer.
 Van alle kwaad, verlos ons Heer.
 Van alle zonde,
 Van uwe gramschap,
 Van eenen haastigen en onvoorziene dood,
 Van de listen des duivels,
 Van gramschap, haat en allen kwaden wil,
 Van den geest der onkuischheid,
 Van bliksem en onweder,
 Van den geesel der aardbeving,
 Van pest, hongersnood en oorlog,
 Van den eeuwigen dood,
 Door het geheim uwer H. Menschwording,
 Door uwe komst,
 Door uwe geboorte,
 Door uw doopsel en H. vasten,
 Door uw kruis en lijden,
 Door uwen dood en uwe begrafenis,
 Door uwe H. verrijzenis,
 Door uwe wonderbare hemelvaart,
 Doordekomst vanden H. Geest den vertrooster.
 In den dag des oordeels,
 Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.
 Dat Gij ons wilt sparen, wij bidden U, ver-
 hoor ons.
 Dat Gij onze misdaden wilt kwijtschelden,
 wij bidden U, verhoor ons.
 Dat gij U gewaardigt ons tot eene ware boet-
 vaardigheid te geleiden, wij bidden U, ver-
 hoor ons.
 Dat gij U gewaardigt uwe Kerk te bestieren
 en te bewaren, wij bidden U, verhoor ons.

Dat gij U gewaardigt het kerkelijk Op-
perhoofd en al de geestelijke overheden
in den H. Godsdienst te bewaren,

Dat gij U gewaardigt de vijanden der H.
Kerk te vernederen,

Dat gij U gewaardigt den Christen-Konin-
gen en Vorsten vrede en ware cendragt
te geven,

Dat gij U gewaardigt alle Christen vol-
keren vrede en eenheid te verleenen,

Dat gij U gewaardigt ons in uwen H.
Dienst te versterken en te bewaren,

Dat gij onze gemoederen tot hemelsche
begeerten wilt opwekken.

Dat gij U gewaardigt al onze weldoeners
met de eeuwige goederen te vergelden,

Dat gij U gewaardigt onze zielen en de
zielen van onze broeders, bloedverwan-
ten en weldoeners, voor de eeuwige
verdoemenis te behoeden.

Dat gij U gewaardigt de vruchten der aar-
de te geven te bewaren,

Dat gij U gewaardigt alle overledenene
geloovigen de eeuwige rust te geven,

Dat gij U gewaardigt ons te verhooren,
Zoon Gods, wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonde der wereld,
spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, ontferm U onzer.

Wij bidden U, verhoor ons.

Christus, hoor ons.
 Christus, verhoor ons.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

PSALM 69.

o God! kom mij te hulp; Heer haast U,
 om mij te helpen.

Dat zij beschaamd en bevreesd worden,
 die mijne ziel zoeken.

Dat zij terug wijken en zich schamen, die
 mij kwaad willen.

Dat zij terstond met schaamte terugkeeren,
 die mij in mijne verdrukking bespotten.

Dat allen, die U zoeken, zich in U ver-
 heugen en verblijdden: en dat zij, die uwe
 zaligheid beminnen, altijd zeggen: Hoogge-
 acht zij de Heer.

Doch ik ben behoeftig en arm: o God!
 help mij:

Gij zijt mijn helper en mijn Verlosser:
 Heer vertoef niet.

Glorie zij den Vader, enz.

v. Maak uwe dienaars zalig.

R. Mijn God, die op U hopen.

v. Heer! wees ons een sterke toren.

R. Tegen onzen vijand.

v. Laat den vijand niets tegen ons vermogen.

R. En laat den zoon der boosheid zich niet verstouten ons te schaden.

v. Heer! handel niet met ons naar onze zonden.

R. En vergeld ons niet naar onze boosheden.

v. Laat ons bidden voor onzen Paus N.

R. De Heer spare hem, behouden hem in het leven, en make hem zalig op aarde, en levere hem niet over aan den wil zijner vijanden.

v. Laat ons bidden voor onze weldoeners.

R. Heer! gewaardig U allen, die ons goed doen om uwen naam, met het eeuwig leven te vergelden. Amen.

v. Laat ons bidden voor de overledene geloovigen.

R. Heer! geef hun de eeuwige rust, en het eeuwige licht verlichte hen.

v. Dat zij rusten in vrede.

R. Amen.

v. Voor onze afwezige medebroeders.

R. Mijn God, maak uwe dienaren zalig die op U hopen.

v. Heer zend hun hulp uit de heilige plaats.

R. En bescherm hen uit Sion.

v. Heer! verhoor mijn gebed,

R. En mijn geroep kome tot U.

LAAT ONS BIDDEN.

o God! aan wien het eigen is altijd genadig te zijn en te sparen, ontvang ons gebed; opdat uwe goedertierene barmhartigheid ons en al uwe dienaren, die met de ketenen der zonden gebonden zijn, genadiglijk ontbinde.

Wij bidden U, Heer! verhoor de gebeden der ootmoedigen, en spaar degenen die hunne zonden belijden, opdat wij tevens vergiffenis en vrede van uwe goedertierenheid verwerven.

Toon ons genadiglijk, o Heer! uwe onuitsprekelijke barmhartigheid, opdat gij ons van alle zonden moogt verlossen, en te gelijk de straffen kwijtschelden die wij er door verdiend hebben.

o God! die door de zonden vergramd, en door de boetvaardigheid verzoend wordt, zie genadig neder op de gebeden van uw bid-dend volk, en wend de geesels uwer gram-schap van ons af, welke wij door onze zonden verdienen.

Almagtige eeuwige God! ontferm U over uwen dienaar onzen Paus N., en bestier hem volgens uwe goedertierenheid op den weg des eeuwigen levens; opdat hij door uwe gunst begeere wat U behaagt en het met alle kracht volbrengt.

o God! van wien de heilige begeerten, de goede voornemens en de regtvaardige werken voorkomen, geef aan uwe dienaren dien vrede, welken de wereld niet geven

kan; opdat onze harten genegen zijn tot het volbrengen uwer geboden, en wij, van de vrees der vijanden ontslagen, door uwe bescherming in rust mogen leven.

Ontvonk, o Heer! onze nieren en ons hart door het vuur van den H. Geest, opdat wij U met een zuiver ligchaam dienen, en met een rein hart behagen.

o God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen! schenk aan de zielen van uwe dienaren en dienaressen vergiffenis van alle zonden, opdat zij de kwijschelding, waarnaar zij altijd verlangd hebben, door onze godvruchtige gebeden mogen verwerven.

Wij bidden U, o Heer! voorkom onze werken door den invloed uwer genade, en voltrek ze door uwe medewerking; opdat al onze gebeden en handelingen altijd van U beginnen, en eenmaal door U begonnen, ook door U voltrokken worden.

Almagtige eeuwige God! die over levenden en dooden heerscht, en U ontfermt over allen, die Gij te voren weet, dat door het geloof en de werken de uwen zullen zijn; wij bidden U ootmoedig, dat degenen voor wie wij voorgenomen hebben onze gebeden te storten, hetzij die nog in de wereld leven of reeds overleden zijn, door de voorspraak van al uwe Heiligen, van uwe genadige barmhartigheid vergiffenis van al hunne zonden mogen verkrijgen, door onzen Heer Jesus Christus uwen Zoon, die met U leeft

en heerscht, in de eenheid van den H. Geest,
God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

v. De almachtige en barmhartige Heer ver-
hoore ons.

R. Amen.

v. Dat de zielen der geloovigen door Gods
barmhartigheid in vrede rusten.

R. Amen.

*Hierna kan een lofzang van de H. Maagd
of van een anderen Heilige gezongen worden.*

GEBEDEN.

*te Rome gebruikelijk, bij de plechtige Opdragt
en Aanneming*

1. De Eerwaarde Bestuurder, *of
wie de plechtigheid verrigt, begint voor het al-
taar de volgende Hymne, die door het koor
wordt voortgezet:*

„Veni Creator Spiritus”, blz. 98 of 99.

2. PREEK.

3. WIJDING DER MEDAILLES.

*(Inmiddels kan er eene Hymne gezongen wor-
den ter eere der Allerheiligste Maagd.)*

v. Adjutorium nos-
trum in nomine Do-
mini,

R. Qui fecit coelum
et terram.

v. Domine exaudi
orationem meam,

v. Onze hulp is in
den naam des Hee-
ren,

R, Die hemel en
aarde gemaakt heeft.

v. Heer, verhoor
mijn gebed,

R. Et clamor meus
ad te veniat.

v. Dominus vobis-
cum,

R. Et cum spiritu
tuo.

OREMUS.

Omnipotens sempi-
terne Deus, qui Sanc-
torum tuorum imagi-
nes (sive effigies) scul-
pi aut pingi non repro-
bas, ut quotis illas
oculis corporis intue-
mur, toties eorum ac-
tus et sanctitatem ad
imitandum memoriae
oculis meditemur; has,
quaesumus, imagines
in honorum et memo-
riam Beatissimae Vir-
ginis Mariae, Matris
Domini nostri Jesu
Christi, et S... adap-
tatas bene † dicere et
sanctie † ficare dig-
neris, et praesta, ut
quicumque coram illis

R. En mijn geroep
kome tot U.

v. De heer zij met u,

R En met uwen
geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Almagtige eeuwige
God, die het vervaar-
digen of schilderen
van de afbeeldingen
uwer Heiligen niet
veroordeelt, opdat, zoo
dikwerf wij deze met
de oogen des lichaams
beschouwen, wij hun-
ne daden en heiligen
wandel ter navolging
met de oogen des gees-
tes zouden overwegen,
wij bidden U, gewaar-
dig deze afbeeldingen
ter eere der gedach-
tenis van de allerhei-
ligste Maagd Maria,
de Moeder onzes Hee-
ren Jesus Christus en
van den H... ver-

Beatissimam Virginem et S... suppliciter colere et honorare studuerit, illius meritis et obtentu a te gratiam in praesenti et aeternam gloriam obtineat in futurum, Per eundem Christum Dominum nostrum.

Amen.

vaardigd, te zegenen en te heiligen, en verleen dat allen, die voor deze de allerheiligste Maagd en den H... ootmoediglijk zullen trachten eer en hulde te bewijzen, door hunne verdiensten en voorspraak, van U genade voor het tegenwoordige en de eeuwige glorie voor het toekomstige leven mogen erlangen. Door denzelfden Christus onzen Heer.

Amen.

Vervolgens worden de medailjes met wijwater besproeid.

4. De Secretaris zegt tot de Aspiranten:

Tot lof en glorie der Allerheiligste Drie-eenheid, ter eere der allerzaligste Maagd Maria Onbevlekt Ontvangen, onze Moeder en Patrones, tot uitbreiding onzer Congregatie mogen zij naderen, die wenschen aangenomen te worden tot leden onzer Congregatie, namelijk de volgende: N.... N....

Zoodra deze ter bepaalde plaatse zijn gekomen, zegt de Prefekt, zich tot den Eerw. Bestuurder keerende:

Eerwaarde Vader! allen, die hier tegenwoordig zijn, opgewekt door het verlangen om in zich zelve en in anderen de godsvrucht tot de gelukzalige Maagd Maria te vermeerderen, verzoeken u dringend in onze Congregatie te worden aangenomen.

De Eerwaarde Bestuurder. Met de grootste blijdschap verneem ik dit uw verlangen. Opdat ons dit echter des te duidelijker en volkomener blijke, zoo antwoordt met heldere en verstaanbare stem op de vragen, die de prefekt dezer Congregatie u zal voorstellen.

De Prefekt. Verlangt gij inderdaad opgenomen te worden in deze Congregatie der allerzaligste Maagd Maria, om u, onder de bescherming der allerroemrijkste Maagd en Moeder, geheel en al aan Jesus Christus onzen Zaligmaker toe te wijden?

De Aspiranten. Wij verlangen dit uitgeheel ons hart!

De prefekt. Wilt gij dan opregt uw best doen om in deze Congregatie den ijver

voor de deugd door uwe godsvrucht, — de onderlinge liefde door reinheid van zeden, zachtmoedigheid en voorkomenheid, -- en de stichting uwer naasten door uwe goede voorbeelden te bevorderen?

De Aspiranten. Ja, dat willen wij.

De Prefekt. Beloofd gij getrouwe naleving van de Regelen der Congregatie, kinderlijke liefde jegens de bestuurders, en in alles wat de Congregatie betreft, bereidvaardige gehoorzaamheid?

De Aspiranten. Dat beloven wij!

De Prefekt. En wat gij beloofd hebt, hoelang wilt gij dit onderhouden?

De Aspiranten. Altijd!

De Eerw. Bestuurder. Mijne beminnden! gij begeert voorzeker eene zaak, die der allerheiligste Maagd hoogst aangenaam en voor u zelven hoogst nuttig en van het grootste gewigt is. Als gij u aan den dienst en de bescherming van de allerheiligste Moeder Gods hebt toegewijd, dan kunt gij met de meeste zekerheid vertrouwen, dat gij u door de voorspraak van haar, die allen bemint welke haar beminnen, groote gunsten van den hemel zult verwerven. Die aller-goedertierenste Moeder staat wel is waar allen bij, die hare hulp vragen: maar hen

die haar opregt zijn toegewijd, omgeeft zij voortdurend met hare bescherming, zonder hen noch in gevaren, noch in kwellingen of ellenden van dit leven, noch in het uur van sterven ooit te verlaten. Wilt gij dit ook ondervinden, dan moet gij nimmer de woorden uit uw geheugen verliezen, welke gij thans gaat uitspreken; en doet dan uw best, dat uwe onberispelijke zeden en geheel uw levensgedrag het bewijs leveren, dat gij onder het getal harer dienaren zijt opgenomen. Vernieuwt derhalve nu, dewijl het ware geloof de wortel is en de grondslag van alle regtvaardiging en heiligheid, de geloofsbelijdenis, welke onze H. Moeder de Katholieke Kerk gebruikt.

In den naam van alle Aspiranten, leest een van hen met duidelijke stem de geloofsbelijdenis van het Concilie van Trente voor, en allen houden brandende waskaarsen in de hand.

GELOOFSBELIJDENIS VAN HET CONCILIE VAN TRENTÉ.

Ik N. N. geloof vastelijk en belijd al hetgene in het geloofsbegrip, welke de Heilige Roomsche-Katholieke Kerk gebruikt, te weten:

Ik geloof in éénen God, den almachtigen Vader, Schepper van hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen. En in éénen Heer Jezus Christus, Gods eenigen Zoon, en voor alle eeuwen uit den Vader geboren, God van God, Licht van Licht, waren God van den waren God, geboren en niet gemaakt, van één wezen met den Vader, door wien alles gemaakt is. Die om ons menschen en onze zaligheid uit den hemel is nedergedaald, en het vleesch heeft aangenomen door den Heiligen Geest uit de Maagd Maria: en is mensch geworden. Hij is ook voor ons gekruist onder Pontius Pilatus. Hij heeft geleden en is begraven. Hij is volgens de Schriften ten derden dage verzezen. En Hij is opgeklommen ten hemel, zit aan de rechterhand des Vaders: en Hij zal wederom met heerlijkheid komen om de levenden en dooden te oordeelen; zijn Rijk zal geen einde hebben. En in den Heiligen Geest, den Heer en levendmakende, die uit den Vader en den Zoon voortkomt; die met den Vader en den Zoon te zamen aangebeden en medeverheerlijkt wordt, die door de Profeten gesproken heeft. En ééne Heilige, Katholieke en Apostolische Kerk. Ik belijd één Doopsel tot vergeving der zonden. En ik verwacht de verrijzenis der dooden en het eeuwige leven. Amen.

Ik neem vastelijk aan en omhels de apostolieke en kerkelijke Overleveringen,

en alle andere gebruiken en instellingen van diezelfde Kerk. Ook neem ik de heilige Schrift aan volgens den zin, dien onze Moeder de H. Kerk, aan wien het toekomt te oordeelen over den waren zin en de uitlegging der H. Schrift, gehouden heeft en nog houdt, en ik zal deze nooit anders verstaan, of uitleggen, dan volgens het algemeen gevolg van der Vaderen.

Ik belijd ook, dat er waarlijk en eigenlijk zeven Sacramenten der nieuwe Wet zijn, van Jesus Christus onzen Heer ingesteld, en die, ofschoon niet allen voor een ieder, tot zaligheid der menschen noodzakelijk zijn, namelijk: het Doopsel, het Vormsel, het H. Sacrament des Altaars, de Biecht, het H. Oliesel, het Priesterschap en het Huwelijk; en dat zij genade geven; ook dat van deze Sacramenten het Doopsel, het Vormsel en het Priesterschap zonder heiligschending niet meer dan ééns kunnen ontvangen worden. Ik neem ook aan de aangenomene en goedgekeurde gebruiken der Katholieke Kerk, bij de plegtige toediening der voornoemde Sacramenten.

Ik neem ook aan en omhels al hetgene wat in de heilige Kerkvergadering van Trente over de erfzonde en de regtvaardigmaking bepaald en verklaard is.

Ook belijd ik, dat in de H. Mis eene ware, eigenlijke en verzoenende offerande voor levenden en dooden aan God wordt opge-

dragen; en dat in het Allerheiligste Sacrament des Altaars het Ligchaam en Bloed te gelijk met de Ziel en de Godheid van onzen Heer Jesus Christus, waarlijk, wezenlijk en zelfstandig tegenwoordig zijn, en dat de geheele zelfstandigheid van het brood in zijn Ligchaam en de geheele zelfstandigheid van den wijn in zijn Bloed veranderd wordt, welke verandering de Katholieke Kerk „transsubstantiatie” noemt. Ook belijd ik, dat onder iedere gedaante Christus geheel en volkomen en een waar Sacrament ontvangen wordt.

Ik houd standvastig, dat er een vagevuur is, en dat de zielen aldaar door de voorbiddingen der geloovigen geholpen worden. Insgelijks dat de Heiligen, die met Christus heerschen, behooren vereerd en aangeroepen te worden, dat zij aan God gebeden voor ons opdragen, en dat men hunne overblijfselen dient te vereeren.

Ik betuig vastelijk, dat men de beelden van Christus, van de altijd Maagd geblevene Moeder Gods, alsmede van de andere Heiligen behoort te hebben en te behouden, en aan deze de verschuldigde eer en achting te bewijzen.

Ik belijd ook dat de magt om aflaten te verleenen, door Christus aan de Kerk is achtergelaten, en dat het gebruik maken der aflaten het Christenvolk allerheilzaamst is.

Ik erken de heilige, Katholieke, Apostolieke, Roomsche Kerk als de Moeder en

Meesteres van alle Kerken; en ik beloof en zweer opregte gehoorzaamheid aan den Paus van Rome, die de opvolger is van den heiligen Petrus, den Vorst der Apostelen, en de Stedehouder van Jesus Christus.

Zonder de minste twijfeling neem ik ook aan en belijd ik al het overige wat door de H. Kerkregels en door de algemeene Kerkvergadering van Trente, en door het Algemeen Concilie van het Vatikaan geleerd, uitgesproken en verklaard is, voornamelijk omtrent het primaat van den Roomschen Paus en zijn onfeilbaar leeraarsambt: en tevens veroordeel, verwerp en doem ik al hetgeen daartegen is, en ook alle ketterijen, die door de Kerk veroordeeld, verworpen en gedoemd zijn.

Dit waar katholiek geloof, buiten hetwelk niemand kan zalig worden en hetwelk ik thans geheel vrijwillig belijd en in waarheid houd, dit zelfde geloof, beloof en zweer ik.... tot den laatsten adem mijns levens met Gods hulp geheel en onvervalscht standvastig te zullen bewaren en belijden: en beloof plegtig en bezweer het, dat ik, voor zooveel in mij is, zorgen zal, dat door mijne onderhoorigen en door hen, wier zorg op mij in mijne betrekking rusten zal, het ook zal gehouden, geleerd en verkondigd worden.

Zoo helpe mij God en deze heilige Evangelien Gods.

5. De Eerw. Bestuurder. Opdat gij des te getrouwer moogt volbrengen, wat

gij zoo even beloofd hebt, leg nu plegtig voor het aanschijn der geheele Congregatie uwe geloften neder aan de voeten uwer allerminzaamste Moeder.

*Alle aspiranten geknield, met een brandende waskaars in de hand, volgen met Godsvrucht degenen, aan wiens zorg zij gedurende den proeftijd werden toevertrouwd terwijl deze met luider stem de Akte van toewijding *) bij gedeelten uitspreekt, welke woorden allen gezamenlijk telkens herhalen.*

AKTE VAN TOEWIJDING.

Allerheiligste Maagd — en Moeder Gods Maria — ik... ofschoon alleronwaardigst U te dienen, — maar opgewekt — door uwe bewonderenswaardige goedheid, — en gedrongen door het verlangen — mij aan uwen dienst te verbinden, — kies U heden, — in tegenwoordigheid van mijn Engelbewaarder — en van geheel het hemelsch hof, — tot mijne Koningin, — Beschermster en Moeder; — en neem mij vastelijk voor, — U voortaan altijd te zullen dienen, — en voor zooveel in mij is, — te zullen zorgen — dat gij van allen trouw gediend wordt. — U derhalve, liefdevolle Moeder, — bid en

*) Z. D. H. de Bisschop van Haarlem heeft een aflaat van 40 dagen verleend aan de leden der Congregatiën, zoo dikwerf zij deze akte godv uchtig zullen bidden. (4 November 1865.)

smeek ik, — door het bloed van Jesus Christus, — dat voor mij vergoten is, — gewaardig U — mij onder het getal uwer beschermelingen — en tot uwen eeuwigen dienaar aan te nemen. — Sta mij bij in al mijne handelingen, — en verwerf mij de genade, dat ik mij in woorden, — werken en gedachten zóó gedrage, — dat ik nimmer noch Uwe, — noch de oogen van uwen Allerheiligsten Zoon beleedige. — Wees mijner gedachtig en verlaat mij niet in het uur des doods. Amen.

6. De Eerw. Bestuurder geeft aan ieder hunner het gewijde medaile der H. Maagd, zeggende:

Accipe signum Congregationis B. M. V. ad corporis et animae defensionem, ut divinae bonitatis gratia et ope Mariæ Matris tuæ æternam beatitudinem consequi merearis: in Nomine Patris † et Filii et Spiritus Sancti. Amen *)

Terwijl de medailjes worden uitgereikt, zingt het koor een lofzang der H. Maagd en daarna:

*) Ontvang het teeken der Congregatie van de H. Maagd Maria, tot verdediging van lichaam en ziel; opdat gij door de genade van Gods goedheid en de hulp van Maria uwe Moeder, de eeuwige zaligheid moogt verwerven in den naam des Vaders, † des Zoons en des H. Geestes. Amen.

PSALM 132.

Zie, hoe goed en hoe liefelijk is het, dat broeders zamen wonen.

Het is gelijk de kostelijke olie op het hoofd: nederdalend op den baard, op den baard van Aäron.

Die nederdaalt op den zoom zijner klederen. Het is gelijk de dauw van Hermon, die nederdaalt op den berg Sion!

Want de Heer heeft aldaar den zegen geboden, en het leven tot in eeuwigheid.

Glorie zij den Vader, enz.

7. De Eerw. Bestuurder keert zich tot de nieuwe leden en zegt:

Tot meerdere glorie van God, tot eere der Allerz. Maagd Maria, tot geestelijk welzijn dezer Congregatië en krachtens de magt, door Z. H. den Paus. . . aan mij toevertrouwd, neem ik. . . , tijdelijk Bestuurder dezer Congregatie, u. . . . op. onder het getal der leden van onze Congregatie, opgericht onder den titel van. . . , en maak en verklaar U deelachtig aan al de genaden, vruchten, voorregten en aflaten, welke de H. Roomsche Kerk aan de HoofdCongregatie te Rome, waarmede deze onze Congregatie op kanonieke wijze is vereenigd, heeft verleend. In den naam des Vaders † en des Zoons † en des H. † Geestes. Amen.

Dat Christus u opneme onder het getal zijner medebroeders en zijner dienaren. Hij verleene u tijd om goed te leven, gelegenheid om wel te doen, standvastigheid om goed te volharden, en om gelukkig tot de erfenis des eeuwigen levens te geraken; en gelijk ons heden ons onderlinge liefde geestelijker wijze op aarde vereenigt, zoo moge de goddelijke goedheid, die ons de liefde geeft en haar zoozeer bemint, zich gewaardigen ons met de geloovigen in den hemel te vereenigen. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

8. De Eerw. Bestuurder:

v. Sterk, o God, wat Gij gewocht hebt in ons,

R. Van uit uwen heiligen tempel te Jerusaleem.

v. Maak uwe dienaren zalig.

R. Mijn God, die op U hopen.

v. Heer, zendt hun hulp uit de heilige plaats.

R. En bescherm hen uit Sion.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Verhoor o Heer, onze smeekingen, en ge-
waardig U, deze uwe dienaren, die wij in
de Congregatie der gelukzalige Maagd Ma-
ria hebben aangenomen, te ze † genen: en
verleen hun, dat zij onze regelen, met de hulp
uwer genade, door een heilig, godvruchtig en
godsdienschtig leven mogen onderhouden; en
door de onderhouding er van het eeuwig
leven mogen verwerven. Door Christus onzen
Heer. Amen.

*9. Het Allerheiligste wordt nu uitgesteld, de
Lofzang Magnificat gezongen, en het altaar be-
wierookt; (mogt de tijd ontbreken, dan into-
neert de Eerwaarde Bestuurder, aan-
stonds na de uitstelling en bewierooking van
het Allerheiligste, het Te Deum.)*

MAGNIFICAT anima
mea Dominum.

Mijne ziel maakt
groot den Heer.

Et exultavit spiritus
meus: in Deo salutari
meo.

En verheugd heeft
zich mijn geest in God,
mijnen Zaligmaker.

Quia respexit humi-
litem ancillae suae:
ecce enim, ex hoc
beatam me dicent om-
nes generationes.

Omdat Hij nederzag
op de geringheid zijner
dienstmaagd: want zie
van nu af, zullen alle
geslachten mij zalig
prijzen.

Quia fecit mihi magna qui potens est: et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progenie in progenies: timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo; dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede: et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis: et devotes dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum: recordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros; Abraham et semini ejus in sæcula.

Dewijl Hij groote dingen aan mij gedaan heeft, Hij die machtig is; en heilig is zijn naam.

En zijne barmhartigheid is van geslacht tot geslacht over degenen die Hem vreezen:

Hij heeft kracht gedaan door zijnen arm, verstrooid heeft Hij die hoogmoedig zijn in den waan huns harten.

Magtigen heeft Hij van den toon gestort, en geringen verheven.

Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld, en rijken ledig weggezonden.

Hij heeft Israël zijnen dienstknecht aangenomen, indachtig zijner barmhartigheid.

Gelijk Hij aan onze Vaders heeft toegezegd, aan Abraham en aan zijn zaad in eeuwigheid.

Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio,
et nunc et semper,
et in sæcula sæculorum.

Amen.

Glorie zij den Vader,
den Zoon en den H. Geest.

Gelijk het was in den beginne, nu en altijd,
in alle eeuwen der eeuwen.

Amen.

Te Deum Laudamus.

U o God loven wij, U, o Heer, belijden wij.
U, eeuwigen Vader eert de gansche aarde.
U, roepen al de engelen, U de hemelen en al de magten.

U de cherubijnen en serafijnen onophoudelijk toe:

Heilig,

Heilig,

Heilig, is de Heer, de God der heerscharen.

Hemel en aarde zijn vol van de Majesteit uwer glorie.

U looft het glorierijke koor der apostelen.

U het lofwaardig getal der profeten.

U het blinkend heer der martelaren.

U belijdt de heilige Kerk over heel de wereld.

Den Vader van onmetelijke majesteit,

Uwen eerwaardigen, waarachtigen en eenigen Zoon,

Alsook den vertrooster, den H. Geest.

Gij, Christus, zijt de Koning der Glorie.

Gij zijt des Vaders eeuwigen Zoon.

Gij, mensch willende worden om den mensch te verlossen, Gij hebt den schoot eener Maagd niet geschroomd.

Gij hebt na het overwinnen van den prikkel des doods, voor de geloovigen het rijk der hemelen geopend.

Gij zijt aan de regterhand Gods, in de glorie des Vaders.

Wij gelooven, dat Gij als regter zult komen.

(De Priester gewoonlijk alleen.)

Wij bidden U dan, kom uwen dienaren te hulp, die Gij door uw dierbaar bloed hebt vrijgekocht.

Maak, dat zij met uwe Heiligen in de glorie geteld worden.

Heer maak uw volk zalig, en zegen uw erfdeel.

Bestuur hen, en verhef hen tot in de eeuwigheid.

Elken dag zegenen wij U.

En wij loven uwen naam in eeuwigheid, en in de eeuwen der eeuwen.

Gewaardig U, Heer, ons dezen dag zonder zonde te bewaren.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

Dat uwe barmhartigheid, Heer, over ons kome, gelijk wij op U gehoopt hebben.

Op U, Heer, heb ik gehoopt, in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden.

v. Laat ons den Vader, en den Zoon, met den Heiligen Geest zegenen.

R. Laat ons hem loven en verheffen in alle eeuwen.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

v. De Heer zij met U.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

o God, wiens barmhartigheden zonder tal, en wiens schatten van goedheid onuitputtelijk zijn, wij danken uwe allerliefdadigste Majesteit voor de verleende weldaden, uwe goeder-tierenheid altijd smeevende, dat gij, die aan de biddenden verleent wat zij vragen, hen niet verlaten, maar tot de toekomstige be-looning wilt voorbereiden. Door onzen Heer Jesus Christus uwen Zoon, die met U leeft en heerscht, in de eenheid van den H. Geest, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Benedictio.

Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui:
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui;
Praestet fides supplementum
Sensuum defectui.

Genitor. Genitoque
 Laus et jubelatio,
 Salus, honor, virtus quoque,
 Sit et benedictio;
 Procedenti ab utroque
 Compar sit laudatio. Amen.

v. Panem de coelo praestitisti eis.
 R. Omne delectamentum in se habentem.

OREMUS.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili
 passionis tuae memoriam reliquisti: tribue,
 quaesumus, ito nos Corporis et Sanguinis tui
 sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae
 fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis
 et regnas in saecula saeculorum. Amen.

PSALM 116.

Laudate Dominum,
 omnes gentes; laudate
 eum, omnes populi.

Quoniam confirmata
 est super nos miseri-
 cordia ejus; et veritas
 Domini manet in ae-
 ternum.

Gloria Patri, et Filio,
 et Spiritui Sancto.

Looft den Heer, alle
 natiën, looft, Hem, alle
 volken.

Want zijn goeder-
 tierenheid is bevestigd
 over ons, en de waar-
 heid des Heeren blijft
 in eeuwigheid.

Glorie zij den Vader,
 den Zoon en den H.
 Geest.

Sicut erat in principio, et nunc et semper et in saecula saeculorum.

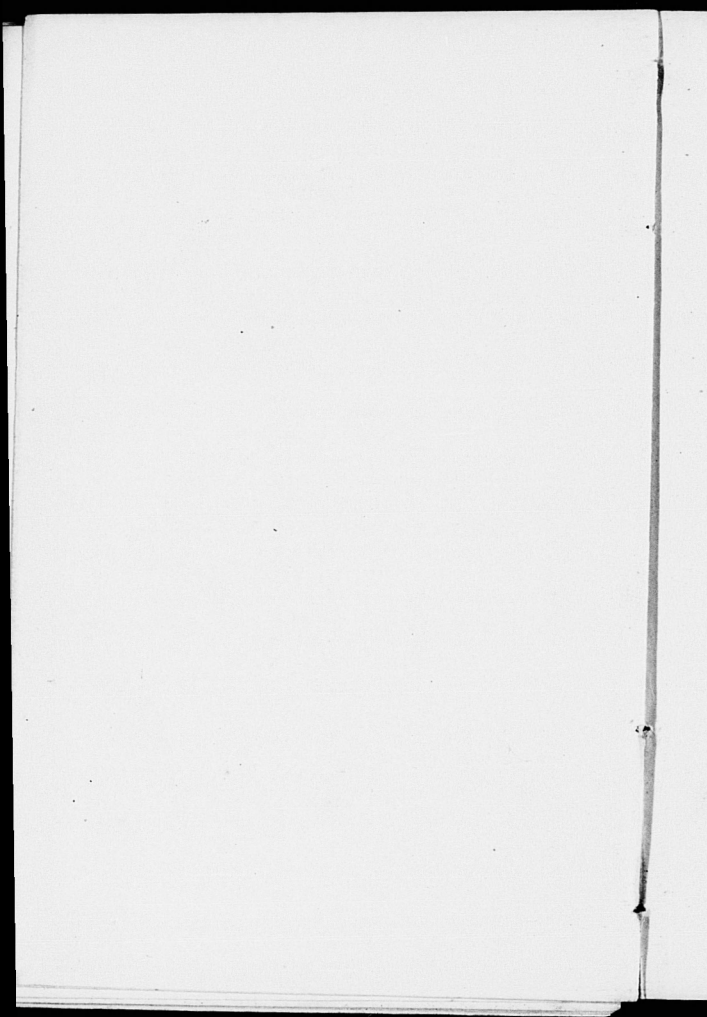
Amen.

Gelijk het was in den beginne, nu en altijd, in alle eeuwen der eeuwen.

Amen.

Of men zinge naar verkiezing een lofzang der H. Maagd.

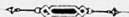
A. M. D. G.

INHOUD.

	Bladz.
I. Geschiedkundige schets van het ontstaan en de uitbreiding van de Hoofd-Congregatie der H. Maagd	5
II. Joseph Marianus Parthenius S. J., aan de leden van de Congregatie der H. Maagd	28
III. Petrus Beckx, Algemeen Overste der Sociëteit van Jesus	34
IV. Regelen en Statuten van de Congregatiën der H. Maagd	36
Hoofdst.	
1. Algemeene regelen	36
2. Over het toelaten van leden tot de Congregatie	52
3. Over de bevestiging of aanneming van leden	54
4. Over de verkiezing van den Prefekt. en overige bedienaren	57
5. Wat in de Raadsvergaderingen moet onderhouden worden	60
6. Regels van den Prefekt	61
7. „ „ de Assistenten	64
8. „ „ den Raadschrijver	65
9. „ „ de twaalf of zes Raadsleden.	66
10. „ „ den Onderrigter der nieuwelingen	67
11. Regels van den Schatbewaarder	68
12. „ „ „ Prefekt der bibliotheek	69
13. „ „ „ de Ziekenbezoekers	70
14. „ „ „ den Kosters	72

	Bladz.
15. Regels van den Lezer.	73
16. " " " Portier	74
17. " " de overige mindere Bedie- naren	75
Getuigschrift der aanneming	76
V. Aflaten	77
VI. Magtbrief ter oprigting eener Congre- gatie en hare vereeniging met de Hoofd-Congregatie	86
VII. Gebeden en andere geestelijke oefen- ningen	93
Dagelijksche gebeden	93
Gebeden bij de gewone vergaderingen	96
" voor een overledene der Congr	112
" " " zieke " "	114
Opdracht aan den tweeden Patroon	115
Gebeden bij de Raadsvergaderingen	115
" " " Verkiezing	116
" " " Uitdeeling der Maand- Patronen	117
Gebeden bij de Plechtige Opdragt	129
Te Deum laudamus	145
Benedictio	147

3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842

